

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

DARKO TKAVC

**REORGANIZACIJA ŠTUDENTSKE ORGANIZACIJE
UNIVERZE V LJUBLJANI**

DIPLOMSKO DELO

LJUBLJANA, 2003

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

DARKO TKAVC

Mentor:izr. prof.dr. MARJAN BREZOVŠEK

**REORGANIZACIJA ŠTUDENTSKE ORGANIZACIJE
UNIVERZE V LJUBLJANI**

DIPLOMSKO DELO

LJUBLJANA, 2003

KAZALO

Kazalo slik, tabel in grafov	4
Uporabljene kratice	5
1. Uvod	6
2. Teoretična izhodišča, opredelitev osnovnih pojmov	8
2.1 Organizacija	8
2.2 Klasifikacija organizacijskih sistemov	9
2.2.1 Teritorialni organizacijski sistemi	9
2.2.2 Funkcionalni organizacijski sistemi	10
2.2.3 Personalni organizacijski sistemi	10
2.3 Strateško načrtovanje, cilji in strategija organizacije, učinkovitost in uspešnost organizacije	11
2.3.1 Strateško načrtovanje	11
2.3.2 Cilji in strategija organizacije	11
2.3.3 Učinkovitost in uspešnost organizacije	12
2.4 Organizacijska struktura	13
2.4.1 Oblikovanje organizacijske strukture	14
2.5 Reorganizacija	14
3. Študentska organiziranost v Sloveniji	15
3. 1 Povojno obdobje	15
3. 2 Obdobje po letu 1989	16
3. 3 Shema slovenske študentske organiziranosti	17
3. 4 Študentska organizacija Univerze v Ljubljani	20
3. 5 Študentska organizacija Univerze v Mariboru	20
3. 6 Zveza študentskih klubov Slovenije – Zveza ŠKIS	22
3. 7 Ostali študentski organi	23
4. Študentska organizacija Univerze v Ljubljani	26
4.1 Načela delovanja	26
4.2 Cilji delovanja	27
4.2.1 Uresničevanje ciljev	27
4.3 Dejavnosti	29
4.3.1 Resorji Študentske organizacije Univerze v Ljubljani	30
4.3.1.1 Resor za socialo in zdravstvo	30
4.3.1.2 Resor za študijsko problematiko	31
4.3.1.3 Resor za mednarodno sodelovanje	32
4.3.1.4 Resor za študentsko organizacijo visokošolskih zavodov	33
4.3.1.5 Resor za obštudijske dejavnosti	34
4.4 Organiziranost	35
4.4.1 Študentski zbor	35

4.4.2 Študentske organizacije visokošolskih zavodov	37
4.4.3 Študentska uprava in njena administracija.....	37
4.4.4 Nadzorni senat	38
4.4.5 Strokovne službe	39
4.5 Financiranje.....	40
5. Študija primera	41
5.1 Reorganizacija Študentske organizacije Univerze v Ljubljani	41
5.1.1 Razlogi za reorganizacijo	41
5.1.2 Potek reorganizacije	42
5.1.3 Zavodi.....	46
5.1.4 Poraba finančnih sredstev.....	52
5.1.5 Ugotovitve.....	56
6. Zaključek.....	60
7. Literatura in viri	63

Kazalo slik, tabel in grafov

Slika 3.6.1: Organizacijska shema Študentske organizacije Slovenije	18
Slika 5.1.2.2: Organizacijska shema ŠOUL-a pred reorganizacijo	45
Slika 5.1.2.3: Organizacijska shema ŠOUL-a po reorganizaciji.....	46
Tabela 5.1.4.1: Razdelitev finančnih sredstev v % ŠOUL-a, 2000	53
Tabela 5.1.4.2: Razdelitev finančnih sredstev v % ŠOUL-a, 2002	54
Graf 5.1.4.1: Razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a, 2000	53
Graf 5.1.4.2: Razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a, 2002	54

Uporabljene kratice

NS: *Nadzorni senat*

RTVŠ: *Zavod Radiotelevizija Študent*

ŠOUL: *Študentska organizacija Univerze v Ljubljani*

ŠOUM: *Študentska organizacija Univerze v Mariboru*

ŠOVZ: *Študentska organizacija visokošolskega zavoda*

ŠU: *Študentska uprava*

ŠZ: *Študentski zbor*

UŠZL: *Univerzitetna športna zveza Ljubljane*

ZMT: *Zavod za razvoj mladinskega turizma Študentske organizacije Univerze v Ljubljani in Zveze ŠKIS*

ZSMS: *Zveza socialistične mladine Slovenije*

Zavod K4/K6: *Zavod za študentske kulturne dejavnosti Študentske organizacije Univerze v Ljubljani in Zveze ŠKIS*

Zveza ŠKIS: *Zveza študentskih klubov Slovenije*

1. Uvod

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju ŠOUL) je stanovska organizacija študentov ljubljanske Univerze, lahko jo imenujemo tudi študentski sindikat študentov ljubljanske Univerze. Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je vitalnega pomena za študente pri zagotavljanju pravic, uresničevanja ciljev širše študentske populacije, ..., tako bodisi na področju sociale, zdravstva in izobraževanja, kot sekundarnih dejavnosti – kultura, turizem in šport. Zaradi pomena, ki ga ima študentska organizacija za študente, je pomembno, da uresničuje svoje poslanstvo.

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je sestavljena iz članov, ki smo študentje ljubljanske Univerze. Prav tako organizacijo vodijo in financirajo študentje. Vodstvo organizacije se vsako leto izvoli na študentskih volitvah, ki so praviloma izvedene zadnji teden v oktobru. Študentje financiramo organizacijo s pomočjo del, ki jih opravljamo preko študentskih servisov, le-ti odvajajo del finančnih sredstev študentski organizaciji. Študentje smo tako v vlogi delničarjev in financerjev. Zaradi svoje vloge, ki jo imamo študentje v Študentski organizaciji Univerze v Ljubljani, je pomembno, da poznamo njeno delovanje in da smo seznanjeni s poslovanjem organizacije.

Kot aktiven dolgoleten član študentske organizacije, v kateri sem opravljal naloge študentskega poslanca, predsednika parlamentarne komisije, pomočnika študentskega ministra za šport in vodje resorja za založništvo in javna glasila, želim v nalogi prikazati njeno dosedanje delovanje, razloge za njeno reorganizacijo, potek reorganizacije in uspeh oziroma neuspeh izvedene reforme.

Za izbrano nalogo sem se odločil zaradi slabe informiranosti o študentski organizaciji, strukturi organizacije in njenega delovanja.

Nalogo sem zasnoval tako, da bom zasledoval naslednji hipotezi:

- »ŠOUL se oddaljuje od svojega poslanstva, katerega cilj je zastopati in uresničevati interese študentov«,
- »Eden od namenov reorganizacije je, da bi posamezne interesne študentske skupine lažje nadzorovale izvajanje dejavnosti ŠOUL-a«.

Pri proučevanju naloge bom uporabil naslednje metode in tehnike:

- časovno študijo, s pomočjo katere želim ugotoviti delovanje organizacije v preteklosti – pretekli podatki so bistvenega pomena, saj dajejo informacije o tem kaj se je dogajalo z organizacijo,
- analizo sekundarnih in primarnih virov, s pomočjo katere bom analiziral obstoječe vire podatkov,
- intervju, s katerim si bom pomagal povezati dele v celoto.

V veliko pomoč pri raziskovanju mi bodo tudi praktične izkušnje, ki sem jih pridobil z delom v študentski organizaciji.

Naloga obsega teoretični del, ki temelji na proučevanju tuje in domače literature s področja teorij organizacij, ter praktični del, ki zajema proučevanje in analizo študentske organizacije pred in po izvedeni reformi.

Začetna poglavja teoretičnega dela obsegajo opredelitev pojma organizacija, klasifikacijo organizacijskih sistemov, opredelitve ciljev, strategije, uspešnosti in učinkovitosti organizacije, organizacijsko strukturo ter opredelitev pojma reorganizacije. V naslednjima poglavjema sem predstavil študentsko organiziranost v Sloveniji in podrobneje predstavil Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani. Peto poglavje zajema študijo primera in potrditvi oziroma zavrnitvi hipoteze.

2. Teoretična izhodišča, opredelitev osnovnih pojmov

2.1 Organizacija

Organizacija ima danes v sodobni družbi velikanski pomen. V preteklosti temu ni bilo tako, saj takratni človek ni bil odvisen od organizacij. Vse, kar je potreboval, si je moral priskrbeti sam. Današnji sodobni človek preživi velik del življenja v organizacijah ter tako večino svojih potreb zadovoljuje preko organizacij: zaposlen je v podjetju, zavodu, skupnosti, politični organizaciji, društvu ali državnem organu. Tako danes organizacija predstavlja moč in nemoč sodobnega človeka (Šmidovnik, 1985: 34).

Organizacija je proces delitve dela in istočasno povezovanje delovnih operacij razdeljenih med različne ljudi, ki so jim v pomoč različna materialna sredstva, s katerimi opravljajo delovne naloge (Pusić, 1993:132).

Organizacije se pojavijo na določeni stopnji razvitosti, ko se skupno delo deli na vse enostavnejša dela in ljudi, ki ta dela opravljajo in jih povezuje odnos medsebojne podrejenosti in nadrejenosti (Pusić, 1993:132).

Organizacija je zavestno organizirana družbena entiteta, z relativno znanimi mejami delovanja, ki deluje na relativno trajnih osnovah, da doseže skupen oziroma skupne cilje (Robbins, 1987: 3).

Bučar pojmuje organizacijo kot posebno obliko sodelovanja vrste udeležencev, ki so svoje sile združili, da bi skupno dosegli neki cilj, ki ga vsak zase ne more (Bučar v Rakočevič, Bekeš, 1994: 30).

Pusić meni, da se pojem organizacija spreminja od stroke do stroke. Tako organizacija s pravnega vidika pomeni organ, oblast, pravice in dolžnosti, ki jih organizacija ima. S sociološkega vidika pomeni pojem organizacija družbeno skupino, skupino ljudi, ki jih povezuje isti cilj, ideja in ki za doseg cilja uporabljajo isti način dela ter vsi delujejo pod enakimi pravili. S psihološkega vidika lahko organizacijo imenujemo ideja in nikakor ne stvar. To je ideja ljudi, ki z medosebnimi odnosi dosegajo skupne cilje. Za ekonomiste

organizacija pomeni skupek načel, s katerimi racionalno vodijo in določajo pravila izkoriščanja, pod najboljšimi pogoji kapitala in dela (Pusić, 1993:134).

Pusić pojmuje organizacijo na tri načine:

- s strukturnega, kot relativno trajni načrt delitve dela in medsebojnih vez med ljudmi, ki opravljajo delo v organizaciji;
- z materialnega, kot zbor ljudi in materialnih sredstev;
- s teleološkega (ciljnega), kot sredstvo za doseganje ciljev (Pusić, 1993:132).

Organizacije lahko delimo na nedobičkonosne in dobičkonosne. Nedobičkonosne organizacije (non-profit) so organizacije, katerih cilj ni ustvarjanje dobička za lastnike, temveč je njihov cilj nudenje uslug organizacije (Antony / Graham, 1988: 49).

Rus pojmuje neprofitne oziroma nedobičkonosne organizacije kot skupni pojem za javno upravo, za družbene dejavnosti in za prostovoljne organizacije, ki poslujejo brez dobička, ali pa z njim, vendar cilj njihovega poslovanja ni dobiček. Če do njega pride, se z njim ne razpolaga po svobodni presoji, ampak se le-ta vlaga nazaj v dejavnost organizacije in služi kot sredstvo za razširitev te dejavnosti ali pa za dvig kvalitete storitev (Rus, 1994: 959). Bistvena razlika med profitnimi in neprofitnimi organizacijami je tudi financiranje organizacij. Za neprofitne organizacije je značilno, da so popolnoma odvisne od sponzorjev, članov, ipd. (Hunger / Wheleen, 1996: 394).

2.2 Klasifikacija organizacijskih sistemov

Glede na cilje, zaradi katerih nastajajo organizacije, in po načinu povezovanja ljudi v njih, lahko organizacijske sisteme klasificiramo na tri skupine.

2.2.1 Teritorialni organizacijski sistemi

Za teritorialne organizacijske sisteme je značilna usmeritev na določen teritorij in obvladovanje problemov, ki se vežejo na ta teritorij.

V sklop teritorialnih organizacij spadajo vse teritorialne skupnosti, ki sestavljajo državo. Bistvo teh skupnosti kot teritorialnih organizacij je njihova usmeritev na določen teritorij. Njihova funkcija je v tem, da ustvarjajo splošne možnosti za življenje in delo ljudi ter za delovanje gospodarskih in drugih organizacij na tem teritoriju. Bistvena značilnost teritorialnih organizacij je v tem, da so to oblastne organizacije, ki razpolagajo z oblastjo in jo v ustavnih in zakonskih okvirih lahko uporabljajo pri opravljanju svoji nalog (Šmidovnik, 1985; 66).

2.2.2 Funkcionalni organizacijski sistemi

Za funkcionalne organizacijske sisteme je značilna usmeritev na določeno dejavnost. Primer funkcionalnih organizacij so gospodarske organizacije. Funkcionalne organizacije opravljajo svoje dejavnosti kot odprti sistemi, ki delujejo po načelu ekvivalentne menjave. To pomeni, da si s svojim »outputom«, ki je potreben družbenem okolju – drugim sistemom – zagotavljajo »input« za naslednji proizvodni ciklus (Šmidovnik, 1985: 68, 69).

2.2.3 Personalni organizacijski sistemi

Personalne organizacije so organizacije, v katere se prostovoljno združujejo posamezniki zaradi uveljavljanja določenih interesov: političnih, profesionalnih, strokovnih, športnih, kulturnih, verskih ali kakršnihkoli drugih interesov. Med personalne organizacije štejemo društva, družbene organizacije in družbenopolitične organizacije. To so zelo številne in obenem najbolj amorfne organizacijske oblike in zanje ne veljajo nobeni uradno predpisani vzorci organiziranja ali delovanja. Njihovo delovanje je amatersko. Praviloma se vzdržujejo s članarino. To pomeni, da je njihovo delovanje omejeno na samo članstvo teh organizacij (Šmidovnik, 1985: 69).

2.3 Strateško načrtovanje, cilji in strategija organizacije, učinkovitost in uspešnost organizacije

2.3.1 Strateško načrtovanje

Strateško načrtovanje je dejavnost oblikovanja in izvajanja organizacijskih ciljev, odločitev in ukrepov z namenom oblikovati in voditi organizacijo v skladu z njeno vizijo in poslanstvom (Bryson v Kovač, 2000: 223).

Prednosti strateškega načrtovanja so v povečani učinkovitosti in odzivnosti, izboljšanjem razumevanju in učenju, boljšem odločanju, večji identifikaciji zaposlenih z organizacijo in lastno odgovornostjo, izboljšani komunikaciji in povečani politični podpori (Bryson v Kovač, 2000: 223).

Načrtovanje strateških sprememb zajema osem osnovnih korakov:

- analizo notranjega in zunanjega okolja (identifikacija nosilcev interesov);
- identifikacijo ključnih problemov;
- oblikovanje poslanstva in vrednot;
- oblikovanje ciljev;
- razvoj vizije;
- formuliranje strategije za uresničevanje ciljev in strategije;
- časovno opredelitev strategije in vrednotenje strategije na podlagi merjenja doseženih ciljev;
- politično podporo (konsenz) (Kovač, 2000: 223).

2.3.2 Cilji in strategija organizacije

Organizacija je družbeni sistem, oblikovan za doseg posebnih vrst ciljev (Parsons v Rakočevič, Bekeš, 1994: 30).

Vsaka organizacija se oblikuje za doseganje nekega cilja. Cilji so lahko različni. Motivi in razlogi zato, da se želijo doseči določeni cilji, so prav tako lahko različni. V vsakem primeru se morajo z uresničitvijo določenega cilja zadovoljiti določeni interesi in potrebe. Predvsem se morajo z uresničevanjem ciljev organizacije zadovoljiti interesi in potrebe tistih, ki tvorijo skupino sodelujočih z organizacijo in v organizaciji, sicer z njo ne bi sodelovali. Kdo vse sodeluje v organizaciji ali z organizacijo, je drugo vprašanje. Katere

potrebe in interesi se z uresničevanjem ciljev organizacije uresničujejo, je naslednje vprašanje. Posebno vprašanje je, katere cilje in potrebe, ter na kakšen način jih mora organizacija uresničevati, da ne izgubi smisla svojega obstoja. Organizacija je v bistvu s tega vidika sredstvo za doseganje postavljenih ciljev. Samo z uresničevanjem ciljev organizacije se lahko zadovoljujejo interesi in potrebe sodelujočih (Rakočević, Bekeš, 1994: 30).

Organizacijska strategija se ukvarja s temeljnimi cilji dolgoročnega razvoja organizacije in s potmi za njihovo doseganje. Njeno izhodišče je izjava o poslanstvu organizacije, ki se nadaljuje v opredelitev dolgoročnih ciljev. Nadalje je njena sestavina strateška analiza sedanjega položaja organizacije in temeljnih gonilnih sil za doseganje dolgoročnih ciljev. Zato ima strategija instrumentalen značaj za organizacijo (Kavčič, 1994: 929).

2.3.3 Učinkovitost in uspešnost organizacije

O uspešnosti in učinkovitosti ter njunem merjenju lahko govorimo le ob oblikovanem poslanstvu in predhodno jasno zastavljenih ciljih organizacije.

Uspešnost se enači z doseganjem ciljev, medtem ko je učinkovitost pozitiven rezultat primerjave med vloženimi viri (inputom) in dobljenimi rezultati (outputom). Učinkovitost dela ne pomeni nujno uspešnost in obratno. Če učinkovitost najbolj pogosto pomeni znižanje stroškov ob hkratni ohranitvi obsega storitev, pomeni uspešnost primarno upoštevanje kriterija kakovosti (Kovač, 2000: 223, 224).

Celostna podoba organizacijske uspešnosti v širšem smislu zajema:

- uspešnost (doseganje postavljenih ciljev),
- učinkovitost (pozitivna primerjava med vloženim in dobljenim),
- ekonomičnost oz. smotrnost ravnanja s proračunskimi sredstvi («dobiček»),
- prilagodljivost,
- družbeno sprejemljivost ciljev in delovanja organizacije (Kovač, 2000: 224).

Na uspešnost organizacije lahko vplivajo različni dejavniki, ki jih lahko razvrstimo v skupine organizacijskih dejavnikov (velikost in struktura organizacije, vizija, poslanstvo, način oblikovanja strategije, kultura idr.), dejavnikov okolja (dinamičnost okolja, politična

situacija, bogastvo virov itd.) in podjetniške orientacije organizacije (strategija razvoja, inovativnost, proaktivnost, konkurenčnost ipd.) (Jamšek v Kovač, 2000: 224, 225).

Kakršnokoli je okolje neke organizacije, mora sistem, da bi deloval uspešno, imeti tri glavne značilnosti: tehnično veljavnost merjenja, legitimnost in kontinuiteto (Pečar v Kovač, 2000: 226).

Relativno uspešen je pristop t.i. primerjalnih analiz ali z gledovanja, ki predstavlja pregled in posnemanje najuspešnejših subjektov v določeni primerljivi panogi na določenih področjih ali kar v celoti glede postopkov in procesov dela. Ostale metode so še: celovito obvladovanje kakovosti, statistična kontrola procesov in prenova procesov. Pri uvajanju sistema merjenja uspešnosti je bistven postopni pristop s koraki opredelitve in izbora relevantnih meril, določitve njihovih prioritete, izbora metode in propagiranje sistema med zaposlenimi, da bi ga razumeli in sprejeli (Pečar v Kovač, 2000: 226).

2.4 Organizacijska struktura

Organizacija je proces, stalno delovanje in medsebojno delovanje nasprotij v njej, delitev in povezovanje. Tako lahko imenujemo organizacijsko strukturo kot proces, ki umetno zaustavlja delitev in povezovanje dela, kot fotografijo organizacije v določenem trenutku (Pusić, 1993:132).

Organizacijska struktura je relativno trajni načrt delitve dela in medsebojnih vez med ljudmi, ki opravljajo delo v organizaciji (Pusić, 1993:132).

Po Robbinsu organizacijska struktura narekuje, kako morajo biti izvedene naloge, kdo komu odgovarja, urejanje formalnih medsebojnih delovnih zvez in oblikovanje koordinacijskega mehanizma (Robbins, 1987: 4).

Ivanko pojmuje organizacijsko strukturo kot formalni sistem razčlenitve in razporeditve delovnih nalog po izvrševalcih in organizacijsko ureditev njihovih medsebojnih odnosov v celotni organizaciji (Ivanko, 1994: 373).

Cilja sodobne organizacijske strukture sta fleksibilnost in stabilnost. Fleksibilnost se kaže v manjši formalizaciji in pripravljenosti zaposlenih, da sprejmejo nove naloge. Stabilnost organizacijske strukture pa se kaže v nadrobni razčlenitvi nalog in v

formalizaciji odnosov med izvrševalci. Doseženo mora biti organizacijsko ravnotežje, ki pomeni odnos med stabilnostjo in fleksibilnostjo (Ivanko, 1994: 398).

2.4.1 Oblikovanje organizacijske strukture

Oblikovanje organizacijske strukture se imenuje oddelčenje (departmentalizacija). Z departmentalizacijo se porazdeljujejo in dodeljujejo dela in naloge specializiranim posameznikom ali skupinam znotraj organizacije. Cilj učinkovitega oblikovanja organizacijske strukture je v organiziranju ljudi in nalog na takšen način, da odločitve lahko tečejo čimbolj neovirano skozi celotno organizacijo (Ivanko, 1994: 398).

2.5 Reorganizacija

Pusić pojmuje reorganizacijo kot menjavo formalne organizacijske strukture (Pusić, 1993: 163).

Razlogi za reorganizacijo (Pusić, 1993: 163):

- povečanje delovnega obsega organizacije,
- razvoj tehnike dela,
- sprememba cilja,
- nasprotno si delovanje v organizacijski strukturi,
- kadrovske spremembe.

Negativne posledice reorganizacije (Pusić, 1993:163):

- izguba delovnega tempa v organizaciji,
- izguba sigurnosti ljudi, ki delujejo v organizaciji.

Načini za zmanjševanje negativnih posledic reorganizacije (Pusić, 1993: 163):

- organizacijski pristopi k elastičnosti organizacije (alternativni organizacijski načrti, organizacijska izolacija),
- informiranje, komunikacija in izobraževanje kadrov.

3. Študentska organiziranost v Sloveniji

Študentsko organiziranost v Sloveniji, ki se tiče današnje Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, lahko razdelimo na dva obdobja, obdobje po II. svetovni vojni in obdobje po menjavi političnega sistema.

3. 1 Povojno obdobje

Zgodovina povojnega slovenskega študentskega združevanja se začne leta 1946 s predhodnico študentske organizacije. Leta 1951 sledi organiziranje študentov na ljubljanski Univerzi v Skupnost študentov s statusom pravne osebe. V šestdesetih je v tujini bobnel val študentske vstaje, ki je v poznih letih tistega desetletja pljusnil tudi k nam. Konec leta 1969 je bila ustanovljena Zveza skupnosti študentov. Sledile so množične protestne akcije z vrhuncem v zasedbi Filozofske fakultete leta 1971.

Šestdesetim so sledila svinčena sedemdeseta leta. Po državi se je obračunavalo z liberalizmom. To je bil čas čistk v političnih krogih, med inteligenco in na Univerzi. Šolstvo se je reformiralo v smislu usmerjenega izobraževanja. V izobraževalni sistem se je vsiljevalo državno ideologijo in marksizem, sproženi so bili nekateri procesi proti študentom aktivistom, izvajan je bil pritisk na Radio Študent in študentski časopis Tribuno. Družbeni sistem je celo izkoristil nekatere študentske pobude v duhu pravičnosti in enakosti na marksističnih temeljih za jačanje pozicije in regresivne poteze. Študente je slabila tudi notranja razcepljenost na zagovornike Zveze komunistov in na tiste, ki so pristajali na alternativna levičarska gibanja. Pomembna poteza oblasti je bila taktno ukinjanje avtonomije Univerze. Študentom se je dovolilo navidezno participiranje v fakultetnih organih, medtem ko se je reduciralo pristojnosti univerze in jo vedno bolj podrejalo političnim institucijam. Z metodo metanja peska v oči so dejansko utišali študente.

Leta 1974 je prišlo do ukinitve samostojne študentske organizacije, pravzaprav je bila združena z mladinsko organizacijo in znotraj nje delovala kot Univerzitetna konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije (v nadaljevanju ZSMS). Tako so občutili študentje še formalno udarec po njihovi avtonomiji v smislu združevanja. K postopni pasivizaciji študentske populacije je doprinesla tudi izboljšava standardov študentov. Sedemdeseta

so bila torej v znamenju zatona in dekadence študentskih aktivnosti na političnem, socialnem in kulturnem področju. Toda vsaj dve trdnjavi sta kljub temu preživel. To sta bila Radio Študent in Tribuna. Pomembno vlogo v naslednjem desetletju je imel tudi študentski kulturni center.

V osemdesetih, nekakšni renesansi študentskega dogajanja, je ključno vlogo odigral pojav alternativnih družbenih gibanj. V Sloveniji so se take združbe aktivirale predvsem z namenom postavljanja politične alternative in s ciljem ustanovitve civilne družbe.

Trend dogajanj je pripeljal leta 1989 do preobrazbe ZSMS v politično stranko. Na zgodovinskem XIII. kongresu ZSMS sta bili ustanovljeni študentski organizaciji kot naslednici Univerzitetne konference ZSMS. Tako smo študentje dobili svojo stanovsko organizacijo na področju Univerz.

3. 2 Obdobje po letu 1989

Na portoroškem kongresu ZSMS je bila vzpostavljena nova oblika študentske organizacije na univerzitetni ravni. Začelo se je novo obdobje slovenske študentske organiziranosti. Naslednje leto so se odvijale prve volitve v študentski parlament. 15. maja 1990 so člani študentskega parlamenta sprejeli akt o ustanovitvi Študentske organizacije Univerze v Ljubljani kot skupnost študentov. S tem je bilo formalno prevzeto nasledstvo Univerzitetne konference ZSMS.

Leta 1991 se je pripravljalo veliko aktov na področju študentske organiziranosti, med njimi je začel nastajati tudi zakon o skupnosti študentov. Študentski parlament je sprejel pravilnik o delavcih v ŠOUL-u. Direktorsko mesto ŠOUL-a je zasedel nekdanji sekretar ZSMS. Naslednje leto je bila izdelana celotna podlaga za delovanje ŠOUL-a (sprejeti pravilniki, poslovniki posameznih organov). Pojavili so se tudi trendi komercializacije in podjetništva.

Leta 1993 je Državni zbor Republike Slovenije prejel v obravnavo predlog zakona o skupnosti študentov. Vedno opaznejši in številčnejši so postajali do tedaj nepomembni lokalni študentski klubi. V Sloveniji se je razrasla potreba po teritorialno razširjeni obliki študentskega organiziranja.

Burno leto 1994 je prineslo veljavnost zakona o visokem šolstvu in junija istega leta je bil sprejet zakon o skupnosti študentov, ki je vsem študentskim organizacijskim oblikam naložil pripravo in sprejem študentske ustave, oziroma temeljnega akta Študentske

organizacije Slovenije. Istega leta so se, tedaj že številni, lokalni študentski klubi združili v Zvezo študentskih klubov Slovenije - Zveza ŠKIS in tako je slovenska študentska scena dobila novo raven organiziranja – poleg univerzitetnih organizacij je postal relevanten faktor tudi regionalno združenje študentov.

Sledila so leta poskusov sprejema študentske ustave, ki se nikakor ni mogla izviti iz povojev. V igro se je vmešal problem financiranja študentske scene, saj so se v zvezi s študentskimi servisi začeli križati interesi zasebnikov. Po letih nespretnih pogajanj so se končno vse vpletene strani sporazumele in leta 1997 sprejele temeljni akt Študentske organizacije Slovenije.

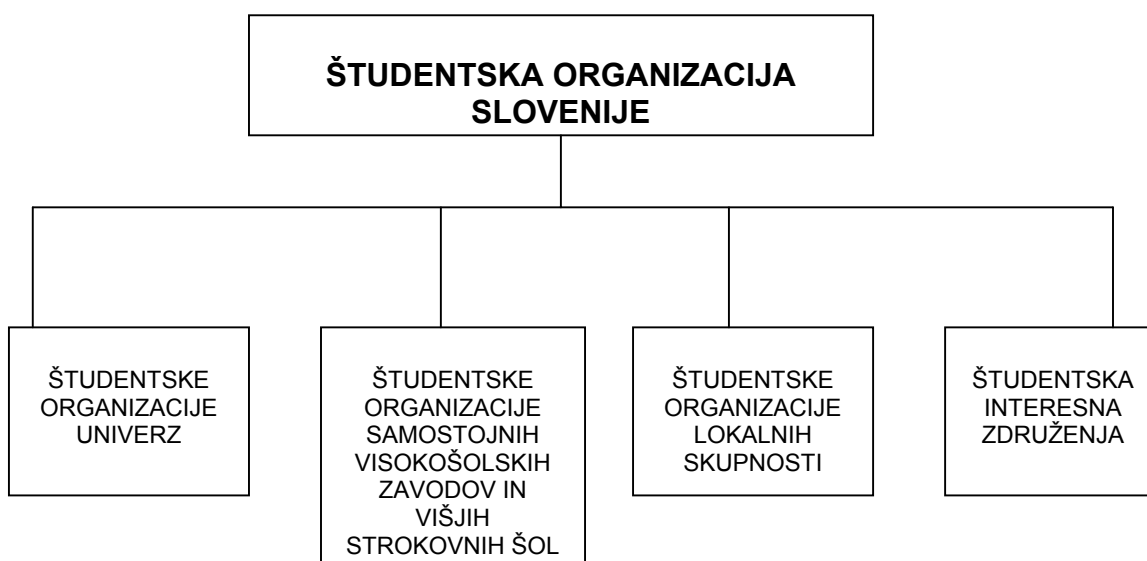
Sprejetju temeljnega akta Študentske organizacije Slovenije so sledile organizacijske spremembe v Študentski organizaciji Univerze v Mariboru in kasneje tudi v Študentski organizaciji Univerze v Ljubljani.

3. 3 Shema slovenske študentske organiziranosti

V zadnjih dvanajstih letih je bilo dogajanje na študentski sceni v smislu postavitve novega sistema organiziranja kar pestro. Tok dogodkov v teh dvanajstih letih je dobil neke ustaljene smernice in tako se je oblikovala Študentska organizacija Slovenije, ki jo sestavljajo (ŠOU, 2000a: 4.člen):

- Študentske organizacije Univerz,
- Študentske organizacije samostojnih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol,
- Študentske organizacije lokalnih skupnosti,
- Interesne oblike povezovanja študentov.

Slika 3.6.1: Organizacijska shema Študentske organizacije Slovenije

(Vir: ŠOU, 2000a).

Študentska organizacija Slovenije je stanovska organizacija vseh študentov, ki imajo status študenta na visokošolskih zavodih, samostojnih visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah v skladu z zakoni, in študentov, ki imajo status študenta na tujih visokošolskih zavodih in so hkrati državljani Republike Slovenije. Študentska organizacija Slovenije je demokratično organizirana skupnost, ki zastopa interese študentov in se zavzema za njihovo uresničevanje (ŠOU, 2000a: 2., 3. člen).

Študentska organizacija Slovenije ima naslednje organe (ŠOU, 2000a):

- Parlament Študentske organizacije Slovenije,
- Svet študentskih organizacij lokalnih skupnosti,
- Svet študentskih interesnih društev,
- Predsedstvo Študentske organizacije Slovenije,
- Nadzorno komisijo Študentske organizacije Slovenije,
- Rzsodišče Študentske organizacije Slovenije.

V Študentske organizacije Univerz se združujejo vsi študentje posamezne Univerze. V Sloveniji imamo Študentsko organizacijo Univerze v Mariboru in Študentsko

organizacijo Univerze v Ljubljani. Obe študentski organizaciji sta podrobneje predstavljeni v samostojnih poglavjih.

V študentske organizacije samostojnih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol se združujejo vsi študenti posameznega samostojnega visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole. Študentske organizacije samostojnega visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole se lahko pridružijo študentski organizaciji Slovenije. V primeru pridružitve dobi takšna študentska organizacija status Študentske organizacije visokošolskega zavoda. Takšna organizacija deluje v interesu razvoja in napredka samostojnega visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole, širše regije in Republike Slovenije, predvsem pa v korist študentov oziroma mlade populacije (ŠOU, 2000a: 88., 90.,93. člen).

Študentske organizacije lokalnih skupnosti združujejo študente s področja posameznih lokalnih skupnosti. Na območju ene lokalne skupnosti lahko praviloma obstaja samo ena Študentska organizacija lokalne skupnosti. Študentske organizacije lokalnih skupnosti delujejo v interesu razvoja in napredka lokalne skupnosti, širše regije in Republike Slovenije, predvsem pa v korist študentov oziroma mlade populacije (ŠOU, 2000a: 97., 99. člen). Zveza študentskih klubov Slovenije in samostojni študentski klubi predstavljajo Študentske organizacije lokalnih skupnosti.

Študentska interesna združenja ali študentska interesna društva so društva, ki delujejo na področjih, ki so splošnega interesa za študente. Študentska interesna društva izvajajo programe interesnih dejavnosti študentov na več področjih, kot so kultura, šport, mednarodno sodelovanje, izobraževanje, turizem, založniška dejavnost in druge dejavnosti. Študentsko interesno društvo deluje v interesu širše regije ter Republike Slovenije, predvsem pa v korist študentov oziroma mlade populacije (ŠOU, 2000a: 102., 104. člen).

Poleg glavnih akterjev na študentski sceni obstajata tudi študentska organa znotraj organizacij, v katerih delujeta. To sta Študentski svet univerze in Študentski svet stanovalcev študentskih domov v Ljubljani.

3. 4 Študentska organizacija Univerze v Ljubljani

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je podrobneje predstavljena v naslednjem samostojnem poglavju.

3. 5 Študentska organizacija Univerze v Mariboru

Študentska organizacija Univerze v Mariboru (v nadaljevanju ŠOUM) je stanovska skupnost študentov Univerze v Mariboru. Organizirana je na podlagi Zakona o skupnostih študentov, sprejetega leta 1994, in primerjalno z drugimi evropskimi nacionalnimi, univerzitetnimi in lokalnimi študentskimi združenji avtonomno skrbi za izvajanje študentskih interesnih in obštudijskih dejavnosti ter vodi študentsko politiko na področju izobraževanja, socialnega in ekonomskega položaja študentov ter mednarodnega sodelovanja (<http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>).

Dejavnost ŠOUM-a izvajajo njeni oddelki, predvsem na področjih socialnega standarda, izobraževanja in univerzitetne politike ter mednarodnega sodelovanja, delno znotraj ŠOUM-a organizirane organizacijske enote¹, kot so PIP Študentski pravni in informacijski center ŠOUM, Erasmus Student Network, Študentski univerzitetni časopis Spekter, Študentski multimedijski center in Dijaška skupnost Maribor. Del dejavnosti na področjih študentske kulture, izobraževanja, študentskega športa, tehnične kulture, študentske mednarodne dejavnosti, izpopolnjevanja študentov v tujini, raziskovalne dejavnosti študentskega socialnega in ekonomskega položaja, informacijskega in računalniškega opismenjevanja ter uporabe informacijskih tehnologij, študentskega založništva in medijev pa se izvaja v sodelovanju s pridruženimi člani ŠOUM-a. Ob tem ŠOUM izvaja subvencionirano študentsko prehrano v Mariboru, Celju, Velenju, Kranju, Murski Soboti in Slovenj Gradcu.

Delovanje ŠOUM-a, z razliko od ŠOUL-a, je bilo v preteklosti nekoliko bolj skrčeno in zaprto. Do leta 1997 je imel študentski parlament podobno vlogo in podobne pristojnosti

¹ Organizacijska enota Študentske organizacije Univerze v Mariboru je notranja organizirana dejavnost Študentske organizacije Univerze v Mariboru, z lastno organizacijsko strukturo in predmetov dejavnosti trajnega značaja, in ji status organizacijske enote s sprejemom odloka o ustanovitvi organizacijske enote prizna Študentski parlament (<http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>).

kot študentski parlament v ŠOUL-u, s tem da je bil izvršilni organ predsedstvo. Po kasnejši reorganizaciji je najvišji organ postal upravni odbor, ki je parlamentu odvzel zakonodajno moč. V upravnem odboru so imeli študentje manjšino, večino pa so predstavljali trije zaposleni (sodelavci) na ŠOUM-u in predstavnik javnosti. Tako je imel študentski parlament le še nekakšno posvetovalno vlogo.

Danes ima ŠOUM naslednje organe: Študentski parlament, Študentsko predsedstvo in Nadzorni svet ter Strokovne službe, na čelu katerih je direktor.

Študentski parlament je najvišji organ ŠOUM-a. Tvorijo ga študentski poslanci, ki se volijo na neposrednih in tajnih volitvah za mandatno obdobje dveh let. Študentski poslanci so predstavniki vseh študentov in odločajo po svoji vesti ter niso vezani na nikakršna navodila (<http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>).

Študentsko predsedstvo je izvršilni organ ŠOUM-a in je v svojih pristojnostih odgovorno študentskemu parlamentu.

Študentsko predsedstvo ob predsedniku ŠOUM-a sestavljajo še sekretar za univerzitetno politiko in izobraževanje, sekretar za socialna vprašanja, sekretar za mednarodno sodelovanje in sekretar za interesne dejavnosti študentov, ki jih na predlog predsednika imenuje študentski parlament. Ob njih lahko študentski parlament določi tudi dva študentska sekretarja "brez listnice", katerih delovno področje določi študentski parlament (<http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>).

Nadzorni svet je nadzorni organ ŠOUM-a, ki je odgovoren za strokovno delovanje in zakonitost poslovanja ter nadzira namensko porabo sredstev ŠOUM. Nadzorni svet skupaj z drugimi organi zasleduje cilje in usmerja delovanje ter izhajajoč iz načel skrbi za nemoten in uspešen razvoj ŠOUM-a (<http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>).

ŠOUM ima v skladu s statutom organizirane strokovne službe, ki jih vodi direktor. Strokovne službe v skladu z delovnim programom zagotavljajo delovanje študentske organizacije, skrbijo za njeno finančno - pravno poslovanje ter nudijo podporo pri delovanju parlamenta in predsedstva.

V okviru strokovnih služb delujejo tudi generalni sekretar, pravna in kadrovska služba, finančno-računovodska služba, služba za mednarodno sodelovanje in služba za odnose z javnostjo ter tajništvo (http://www.soum.si/htm/predstavitev_posamezni_organ/index.php).

Direktor je poslovodni organ ŠOUM-a, katerega naloga je, da vodi delo strokovnih služb, zastopa ŠOUM v pravnem prometu in je odgovoren za zakonitost dela.

3. 6 Zveza študentskih klubov Slovenije – Zveza ŠKIS

Lokalno študentsko organiziranje v Sloveniji predstavlja v evropskih razmerah posebnost. Malo kje študentje spontano čutijo potrebe po tako visokem organiziranju izven univerzitetnih središč. Nekaj klubov je obstajalo še pred političnimi spremembami, vendar je imela glavno politično vlogo v posamezni lokalni skupnosti Občinska konferenca ZSMS. Po preobrazbi ZSMS so mnogi predvidevali, da bodo na »podeželju« prevladale katoliške mladinske organizacije, vendar vsaj na študentski ravni temu ni bilo tako. Študentje radi konec tedna migrirajo domov, zato jim ni vseeno, kaj se dogaja v domačem kraju. Tako so po letu 1990 lokalni študentski klubi predvsem v mejnih urbanih središčih naglo pridobivali na pomenu. Tam, kjer jih ni bilo, so se ustanovljali, kjer so pa že obstajali, so na novo zaživel in širili svoje dejavnosti. Za posamezna slovenska mesta dobra lokalna študentska organizacija lahko pomeni boljši stik študentov z domačim okoljem ter je temu primerno eden dejavnikov preprečevanja odliva študentskega kadra v prestolnico ali v tujino.

Leta 1993 so takratni najnaprednejši klubi začutili potrebo po oblikovanju skupne nacionalne organizacije. Eden vzgibov za to dejanje sta bili grožnja centralizacije finančnih sredstev in bojazen pred neupoštevanjem rastoče lokalne organiziranosti pri obravnavanju slovenske študentske scene. Naslednje leto se je rodila Zveza ŠKIS. Glavna aktivnost Zveze ŠKIS še vedno predstavlja boj za ohranitev finančnih sredstev študentskega servisa, ki naj bodo namenjena študentom, in sicer v kraju, kjer so bila ustvarjena.

3. 7 Ostali študentski organi

Med ostale študentske organe, ki imajo moč na vplivanje delovanja organizacij, znotraj katerih so organizirani in tako pripomorejo k boljšemu statusu študentov, lahko štejemo Študentski svet Univerze in Študentski svet stanovalcev študentskih domov.

Študentski svet Univerze je organ Univerze, ki mu daje podlago za delovanje zakon o visokem šolstvu.

Študentski svet je sestavljen iz članov, ki so predstavniki študentov fakultet oziroma Univerze. Naloga Študentskega sveta je, da obravnava in daje pristojnim organom mnenja o statutu visokošolskega zavoda, o vseh zadevah, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti študentov, lahko pa tudi mnenje o kandidatih za rektorja in dekana visokošolskega zavoda v sodelovanju s skupnostjo študentov (ZVŠ, 26 člen.). Študentski svet lahko v primeru, ko njegovo mnenje ni bilo upoštevano, zahteva, da pristojni organ še enkrat obravnava zadevo in še enkrat o njej odloča. Študentje preko Študentskega sveta po statutu sodelujejo v vseh organih fakultete oziroma Univerze, o posameznih zadevah dajo svoje mnenje, predloge in pripombe, tako da je glas študentov vedno in povsod navzoč.

Volitev v študentski svete fakultet potekajo na fakultetah Univerze od začetka oktobra pa do decembra. To je odvisno od tega, kako ima posamezna fakulteta določeno v svojih pravilih in koliko so študentje sami zainteresirani. Načeloma pa se iz vsakega letnika oziroma smeri izvoli po enega predstavnika, ki ga volijo študentje tistega letnika. Ti med seboj izvolijo vodstvo, predsednika, podpredsednika, tajnika, eno sedmino članov senata, po enega predstavnika v komisiji senata ter petino akademskega zbora, na nekaterih fakultetah pa tudi predstavnika v upravni odbor fakultete, odvisno od tega, koliko pravic so si pridobili študentje v pogajanjih, ko so se sprejemala nova pravila fakultet.

V začetku leta 2001 je bil sprejet nov statut Univerze v Ljubljani, kjer smo si študentje pridobili kar nekaj pravic, upoštevanih je bilo še mnogo drugih sprememb, zato je bilo potrebno na novo napisati tudi nova pravila fakultet.

V Študentski svet Univerze v Ljubljani so imenovani predsedniki študentskih svetov fakultet, akademij in visokih šol, tam kjer je več kot 1000 študentov, pa pridejo v svet tudi podpredsedniki. Tu je postopek enak, med seboj izvolijo predsednika in dva podpredsednika. Svet voli predstavnike študentov v komisije senata in senat univerze.

Študentski svet fakultete ima nalogo, da nadzira izvajanje študentske ankete in spodbuja dekana, da primerno ukrepa, ko so znani rezultati. Dobre profesorje se nagradi, slabše pa se vzame pod drobnogled in skuša odpraviti probleme. Študentski svet fakultete daje mnenja o asistentih, docentih, izrednih profesorjih, ki zaprosijo v izvolitev v isti ali višji naziv. Mnenje študentov ni obvezujoče, se pa upošteva, če so razlogi dovolj argumentirani.

Podobno delo kot opravlja študentski svet fakultete, opravlja tudi študentski svet na nivoju Univerze. Problemi, ki se ne rešijo na članici Univerze, se prenesejo na Študentski svet Univerze.

Pomembnejše naloge, ki jih je v preteklih letih obravnaval Študentski svet Univerze v Ljubljani, je statut Univerze, nacionalni program visokega šolstva v Republiki Sloveniji, poročilo o kakovosti Univerze, mnenja o kandidatu za rektorja Univerze, podpora protestom proti uvedbi šolnin, problematika športa na Univerzi, podražitev vpisnin,... ([http://www.uni-lj.si/StudentskiSvet/Predstavitev %20sveta.html](http://www.uni-lj.si/StudentskiSvet/Predstavitev%20sveta.html)).

Študentski svet stanovalcev študentskih domov je organ Zavoda študentskih domov v Ljubljani, ki obravnava vprašanja v zvezi s pogoji bivanja. Sprejema stališča in predloge stanovalcev. Izvaja programe obštudijskih dejavnosti ter v sodelovanju s Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani in Študentskim svetom Univerze v Ljubljani se povezuje s sorodnimi oblikami povezovanja študentov doma in v tujini.

Vsak študentski dom ima svojega predstavnika v Študentskem svetu stanovalcev, ki ga izvolijo stanovalci doma. Svet zastopa, predstavlja in vodi predsednik Študentskega sveta stanovalcev, ki ga izmed sebe izvolijo predstavniki domov. Mandat predsednika traja eno leto in je lahko ponovno izvoljen. Predsednik sveta imenuje svojega namestnika, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča.

Študentski svet stanovalcev ima naslednje pristojnosti (Domski red ŠD, 46.člen):

- obravnava vprašanja v zvezi z bivanjem stanovalcev ter poslovanjem Zavoda v zadevah, ki se nanašajo na študente stanovalce, sprejema stališča, pobude in predloge stanovalcev ter opravlja druge naloge določene z zakonom in s statutom Zavoda;
- sprejema, organizira in izvaja programe obštudijskih dejavnosti študentov. Za izvajanje programa sodeluje s Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani,

Študentskim svetom Univerze v Ljubljani, Univerzo v Ljubljani ter pristojnimi ministrstvi vlade Republike Slovenije;

- sodeluje z drugimi oblikami povezovanja študentov ter navezuje stike s sorodnimi oblikami povezovanja študentov doma in v tujini;
- oblikuje in daje predloge v zvezi z zakonskimi in podzakonskimi akti, ki se nanašajo na študente stanovalce;
- sodeluje v postopku imenovanja direktorja Zavoda.

Študentski svet stanovalcev deluje na sejah sveta, ki jih sklicuje predsednik sveta.

Svoje sklepe sprejema v prisotnosti večine članov z večino glasov navzočih članov.

4. Študentska organizacija Univerze v Ljubljani

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je bila ustanovljena leta 1990 kot pravna naslednica Skupnosti študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov, kasnejše Zveze študentov Slovenije, ki se je ob združitvi z Zvezo socialistične mladine Slovenije preimenovala v Univerzitetno konferenco Zveze socialistične mladine Slovenije Ljubljana. Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je samoupravna skupnost študentov Univerze v Ljubljani in drugih samostojnih visokošolskih zavodov, določenih s statutom študentske organizacije. V mednarodnih odnosih nastopa z angleškim imenom Students organisation of University of Ljubljana. Je stanovska, nepolitična organizacija študentov ljubljanske Univerze, ki je popolnoma samostojna v svojem delovanju. ŠOUL je pravna oseba s svojimi pravicami in obveznostmi, ki jih določajo zakoni, študentska ustava Slovenije in statut organizacije. Sedež ŠOUL-a je na Kersnikovi 4 v Ljubljani.

ŠOUL je nevladna neprofitna organizacija, ki ima svoje člane, njihovo članstvo je neposredno. Je interesno združenje študentov s statusom študenta visokošolskih zavodov Univerze v Ljubljani in dijakov srednjih šol v Ljubljani. Glavni namen ŠOUL-a je razvijati vsestranski storitveni servis za študente. Njegovo področje delovanja obsega področje kulture, mednarodnega sodelovanja, založništva, študentskega servisa, športa, izobraževanja, sociale in zdravstva. ŠOUL je demokratično organizirana skupnost, ki zastopa interese študentov in se zavzema za njihovo uresničevanje.

4.1 Načela delovanja

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani temelji na naslednjih načelih (ŠOU, 2003: 7., 8., 9., 10.člen):

- načelo avtonomnosti – ŠOUL je v svojem delu avtonomna organizacija;
- načelo enakopravnosti – študentje so enakopravni ne glede na družbeni položaj, raso, spol, status, narodnost, jezik, državljanstvo, spolno usmerjenost, politično prepričanje, veroizpoved ali katerokoli drugo osebno okoliščino;

- načelo javnosti – delovanje ŠOUL-a je javno, kar pomeni, da so seje predstavnih teles in organov ŠOUL-a javne in se na seje lahko vabijo predstavniki javnih občil. Izjeme lahko določi le študentski zbor ŠOUL-a;
- načelo demokratičnosti – ŠOUL in njegove organizacijske oblike so demokratično organizirane.

4.2 Cilji delovanja

Glavni cilj ŠOUL-a je zastopati in uresničevati interese študentov, izboljševati študijske in socialno-ekonomske razmere, reševati težave, s katerimi se srečuje študentska populacija, urejati vprašanja o zadovoljevanju skupnih potreb v skladu z zakoni ter razvijati interesne dejavnosti študentov. (ŠOU, 2003: 11. člen).

4.2.1 Uresničevanje ciljev

ŠOUL uresničuje svoje cilje in namene (ŠOU, 1999: 3-5):

a) z vidika pravno – organizacijskih oblik, preko katerih deluje, na naslednje načine:

- sama neposredno kot pravna oseba;
- preko Študentske organizacije Slovenije;
- preko študentskih organizacij visokošolskih zavodov, članic Univerze v Ljubljani;
- preko drugih pravnih oseb, katerih ustanovitelj ali soustanovitelj je ŠOUL;
- preko društev, ki jih za določene namene ustanovijo študentje;
- preko drugih pravnih oseb (gospodarskih družb, zavodov), s katerimi stopa ŠOUL v poslovne odnose za zagotavljanje določenih storitev za študente pod določenimi pogoji;
- s sodelovanjem pri delu organov in delovnih skupin državnih organov;
- s sodelovanjem v organih upravljanja drugih pravnih oseb, ki imajo v svojih statutih tako določeno (npr. Zavod za zdravstveno varstvo študentov);
- s članstvom in delovanjem v združenjih, katerih član je ŠOUL;
- s sodelovanjem z drugimi neprofitnimi, nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju mladih ali določenem področju, na katerem se udeležujejo študentje.

b) z vidika vrste potreb, izkazanih za realizacijo interesov študentov:

- z dodeljevanjem lastnih finančnih sredstev ali vplivanjem na državni proračun oz. proračun mesta Ljubljane in drugih organizacij;
 - z nudenjem lastnih prostorskih kapacitet ali vplivanjem na reševanje prostorskih problemov, ki so v pristojnosti države oz. mesta Ljubljane;
 - z zagotavljanjem usposobljenih kadrov, potrebnih za nudenje strokovne, tehnične in organizacijske, administrativne in druge pomoči študentom;
 - z zagotavljanjem tehničnih sredstev in druge opreme, potrebne za realizacijo interesov študentov.
- c) z vidika časa trajanja interesa študentov oz. časa, potrebnega za njihovo realizacijo:
- kratkoročno – krajši čas, vezan na čas izvedbe določenega projekta do enega leta;
 - srednjeročno – več kot eno leto ali s projekti, ki se bodo predvidoma ponovili v prihodnjem letu;
 - trajno – nedoločen čas.
- d) z vidika strokovne ali organizacijsko – tehnične zahtevnosti načina zadovoljevanja interesov študentov:
- z izvajanjem nezahtevnih projektov, katerih realizacija razen splošno pravnih in računovodskih ne potrebuje posebnih strokovnih pomoči in tehnično – prostorskih sredstev;
 - z izvajanjem zahtevnih projektov, katerih realizacija zahteva poznavanje predpisov s področja dejavnosti, na katerem se izvajajo;
 - z opravljanjem dejavnosti ali z izvajanjem bolj zahtevnih projektov, ki zahtevajo strokovna znanja, izkušnje in poznavanje predpisov s področja dejavnosti, na katerem se izvajajo, ter zahtevnejše organizacijsko – tehnične priprave za izvedbo;
 - najbolj zahtevni projekti, ki zahtevajo strokovna znanja, izkušnje in poznavanje predpisov s področja dejavnosti, na katerem se izvajajo, poznavanje splošnih predpisov, ki urejajo statusno – pravne zadeve in zahtevnejše organizacijske – tehnične priprave za izvedbo.
- e) z vidika finančno – materialne zahtevnosti načina zadovoljevanja interesov študentov:
- z dodeljevanjem enkratne dotacije, pomoči;
 - z dodeljevanjem subvencije za določene namene in časovno omejen čas;

- z rednim financiranjem določenih dejavnosti za vnaprej določen čas;
- z investicijskimi vlaganji.

4.3 Dejavnosti

ŠOUL je organizacija, ki v skladu s študentsko ustavo in s statutom ŠOUL-a opravlja naslednje dejavnosti (ŠOU, 2003: 15.člen):

- sprejema, organizira in izvaja programe interesnih oziroma obštudijskih dejavnosti študentov na področju kulture, izobraževanja, športa, tehnične kulture, turizma, mednarodnega sodelovanja, javnih občil in drugih področij interesnega oziroma obštudijskega delovanja študentov, določenih z nacionalnim programom visokega šolstva in drugimi nacionalnimi programi, ki se financirajo s sredstvi iz državnega proračuna ter drugih virov;
- sprejema, organizira in izvaja programe, ki vplivajo na socialno-ekonomski položaj študentov;
- zagotavlja pogoje za delovanje in razvoj interesnih oziroma obštudijskih oblik združevanja študentov;
- zagotavlja sodelovanje študentov pri upravljanju lokalnih zadev, ki jih občina, mestna občina ali širša samoupravna lokalna skupnost ureja samostojno na področjih, ki vplivajo na delo in življenje študentov;
- zagotavlja vpliv študentov na upravljanje javnih zadev in delo državnih organov;
- zagotavlja vpliv študentov pri sprejemanju zakonodaje in drugih predpisov, ki urejajo delo in življenje študentov;
- opravlja gospodarske in druge dejavnosti v skladu s predpisi, ki urejajo opravljanje teh dejavnosti;
- zavzema študentska stališča do družbenih vprašanj;
- opravlja druge naloge in dejavnosti določene zakoni, s študentsko ustavo Študentske organizacije Slovenije in s statutom ŠOUL-a.

ŠOUL izvaja dejavnosti, predpisane s standardno klasifikacijo. Lahko pa v skladu z zakonodajo ustanovi oziroma soustanovi pravno osebo, ki izvaja te dejavnosti ter lahko poleg tega za opravljanje določenih dejavnosti pooblasti drugo pravno osebo.

4.3.1 Resorji Študentske organizacije Univerze v Ljubljani

ŠOUL organizira in izvaja dejavnosti v posameznih resorjih organizacije.

ŠOUL ima naslednje resorje:

- Resor za socialo in zdravstvo;
- Resor za študijsko problematiko;
- Resor za mednarodno sodelovanje, t.i. Mednarodna pisarna;
- Resor za študentske organizacije visokošolskih zavodov;
- Resor za obštudijske dejavnosti.

4.3.1.1 Resor za socialo in zdravstvo

Resor za socialo in zdravstvo izvaja številne aktivnosti na področju socialnih vprašanj in vprašanj zdravstvene problematike študentov.

Delo resorja je usmerjeno v urejanje socialnega položaja študentov, kar zajema predvsem študentsko bivanjsko problematiko, subvencionirano študentsko prehrano, problematiko študentov s posebnimi potrebami in problematiko študentskih družin. Na področju zdravstva pa resor vsako leto organizira različne preventivne in krvodajalske akcije.

Na področju študentskega bivanja resor tesno sodeluje s Študentskim svetom stanovalcev študentskih domov v Ljubljani, ki se zavzema za pravice študentov v študentskih domovih, in Študentskim servisom v Ljubljani, ki ponuja brezplačno posredovalnico sob. Resor sodeluje tudi pri projektu Prenova študentskih bivalnih zmogljivosti, katerega namen je povečati število sob v študentskih domovih, in sicer z gradnjo novih domov ter obnovo (preureditev) obstoječih.

Z letom 1992 smo študentje pridobili subvencionirano prehrano (študentske bone). Od tega leta dalje se resor prizadeva za ugodnejšo in kakovostnejšo ponudbo izvajalcev subvencionirane študentske prehrane. Nadzor nad kakovostjo prehrane in postrežbe v restavracijah, kjer je možno kosilo plačati s študentskim bonom, ter nadzor nad izvajanjem pogodbenih obveznosti gostinskih podjetij spremlja Komisija ŠOU za nadzor nad ponudbo in za kontrolo prehrane študentov, ki deluje v sklopu resorja. Komisija

gostincem tudi svetuje pri oblikovanju ponudbe toplih obrokov in tako vpliva na izboljšanje kakovosti študentske prehrane.

Resor posveča posebno skrb tudi študentom s posebnimi potrebami. Resor sodeluje in finančno podpira Društvo študentov invalidov Slovenije, ki študentom s posebni potrebami pomaga pri zagotavljanju enakih pravic v času študija.

S finančno podporo resor za socialo in zdravstvo podpira pomembne del študentske populacije – študentske družine, katerim omogoča izvedbo različnih dejavnosti za mulčke in malčke ter s tem skuša deloma razbremeniti že tako plitek študentski žep.

S področja zdravstvene preventive resor izvaja različne projekte, kjer organizira preventivne akcije, kot je opozorilna akcija ob dnevu boja proti AIDS-u. Na temo zdravja je resor izdal kar nekaj publikacij (Zdravi so bogatejši od bogatih, Rak na dojkah, ...). Tradicionalni del resorja so postale krvodajalske akcije, ki jih vsako leto (spomladi in jeseni) organizirajo v študentskih naseljih (ŠOU, 2001: 7).

Za študente v stiski resor enkrat letno razpiše razpis za denarno pomoč. Upravičenci so vsi, ki imajo status študenta Univerze v Ljubljani. Za pridobitev denarne pomoči mora prosilec izpolnjevati kriterije, ki so določeni v razpisu (splošni socialni status, trenutna stiska študenta, slab socialni položaj članov gospodinjstva, s katerimi prosilec živi).

4.3.1.2 Resor za študijsko problematiko

Resor usmerja svoje delo v prizadevanja za kakovostnejši študij, za zaščito pravic študentov in informiranje študentov o možnostih njihovega sodelovanja pri ustvarjanju kakovostnejšega študijskega procesa.

Prioritete resorja so (ŠOU, 2001: 9):

- prizadevanje za izboljšanje študija in lažje prehajanje med Univerzami,
- aktivno sodelovanje pri nastajanju in spreminjanju zakonodaje, ki posega v študijske procese ali na področje študentskih pravic,
- informiranje študentov o novostih vezanih na študijski proces.

Resor izvaja tudi dva stalna projekta, in sicer projekt Univerza in projekt ECTS (European Credit Transfer System).

V okviru projekta Univerza resor spremlja delo univerzitetnih organov, ki se neposredno ukvarjajo s položajem študenta. Resor sodeluje s Študentskim svetom Univerze, ki je predstavniško telo študentov, v okviru njihovega sodelovanja na Univerzi. Resor skupaj z njimi koordinira delo in nastopanje posameznih študentov, ki so člani Senata Univerze (npr. Komisija za pritožbe) ali drugih univerzitetnih organov. S pomočjo strokovne službe, resor nudi številne informacije glede študija na Univerzi, poleg tega pa je resor tudi mednarodno aktiven, saj redno primerja napredovanje našega visokošolskega sistema z napredkom drugih držav (ŠOU, 2001: 9).

S projektom ECTS želi ŠOUL v slovenske študijske programe vpeljati točkovanje, pri katerem je bistveno, da so točke oziroma kredit enake tistim, ki veljajo v ostalih evropskih državah. Uvajanje ECTS-a v Sloveniji se je začelo iz praktičnih potreb, nastalih ob sodelovanju v programih izmenjave študentov Erasmus in Socrates, saj so se pojavljale težave, tako za tuje kot za slovenske študente, ob uveljavljanju v tujini opravljenih študijskih obveznosti. Izvajanje ECTS-a na ljubljanskih fakultetah in akademijah je v procesu uvajanja (ŠOU, 2001: 10).

4.3.1.3 Resor za mednarodno sodelovanje

Na resorju za mednarodno sodelovanje, t.i. Mednarodna pisarna, potekajo dejavnosti, ki se delijo na tri področja, in sicer:

- resor za mednarodno sodelovanje,
- strokovne službe,
- društva KOMSIP.

Resor za mednarodno sodelovanje usmerja svoje delovanje na področje predstavljanja ljubljanskih in slovenskih študentov v mednarodnih študentskih organizacijah, navezovanja stikov in sodelovanja s sorodnimi ali podobnimi organizacijami z vsega sveta, in na podporo in izvajanje projektov, preko katerih se uresničujejo strategije mednarodnega sodelovanja (mednarodni projekti, akcije v zamejstvu, bi in multilateralno sodelovanje s tujimi študentskimi organizacijami,...) (ŠOU, 2001: 11).

Delovanje strokovne službe je namenjeno predvsem servisni dejavnosti, ki vključuje tako svetovanje slovenskim študentom o izobraževanju v tujini kot tudi skrb za tuje študente na izmenjavi v Sloveniji ter podporo različnim projektom in programom mobilnosti.

Za slovenske študente vsak dan deluje Študentski informacijski center SRCe, v okviru katerega je vsak dan na voljo svetovalna služba, kjer lahko študentje izvejo več o možnostih opravljanja dela ali celotnih študijskih obveznostih v tujini, o obštudijskem izobraževanju v tujini v okviru različnih seminarjev in o poletnih šolah (ŠOU, 2001: 11).

V okviru programa Recepcija za tuje študente, ki v Slovenijo pripelje tuje študente na različne študijske izmenjave ali strokovne prakse, skrbi resor za logistiko – nastanitev in s tem povezano administracijo ter za začetno orientacijo študentov in tudi spoznavanje Slovenije, njene kulture, ljudi (ŠOU, 2001: 11).

KOMSIP združuje 18 mednarodnih organizacij, katerih delovanje ni politično, profitno ali vezano na določene svetovnonazorske opredelitve. V vseh organizacijah dela preko 400 študentov. Rezultati njihove dejavnosti so različne strokovne izmenjave, poletni tabori in strokovna usposabljanja. V aktivnosti se vključuje preko 1600 slovenskih in 1400 tujih študentov (ŠOU, 2001: 12).

4.3.1.4 Resor za študentsko organizacijo visokošolskih zavodov

Študentska organizacija visokošolskih zavodov (v nadaljevanju ŠOVZ) je organizacijska oblika Študentske organizacije Univerze v Ljubljani na fakultetni ravni. Pred reformo se je večina projektov izvajala na ŠOUL-u, sedaj z obstojem ŠOVZ-ja, pa se je večina projektov prenesla na raven fakultet, kar pomeni, da se izvajajo projekti, ki se nanašajo na študente določene fakultete. Tako se je mogoče na samih fakultetah vključiti v številne dejavnosti, ki se nanašajo na izdajanje časopisov, prirejanje potopisnih, knjižnih, glasbenih ali kakršnihkoli drugih večerov, prirejanje likovnih razstav, brucovanj, izobraževalnih seminarjev ipd.

Smisel resorja za ŠOVZ je lažje vzpostavljanje direktnega stika s študenti. ŠOVZ ima upravni odbor in druge organe, Prav tako ima svoje pristojnosti in pravice, obveznosti in finančna sredstva (ŠOU, 2001: 15).

Primarna naloga resorja ŠOVZ je finančno in organizacijsko pomagati pri ustanavljanju in samem delovanju študentskih organizacij visokošolskih zavodov. Prav tako med primarne naloge spada finančno podpiranje ŠOVZ-jev, finančno podpiranje izvajanje projektov ŠOVZ-jev, koordinirati in poenotiti delovanje vseh ŠOVZ-jev po enotnih merilih in predpisih delovanja v skladu s sprejetimi akti ŠOUL-a. Naloga resorja je tudi informirati fakultetne organizacije o spremembah v pravilnikih, aktih ali drugih pravnih zadevah, ki vplivajo na delovanje ŠOVZ (ŠOU, 2001: 16).

4.3.1.5 Resor za obštudijske dejavnosti

Resor za obštudijske dejavnosti povezuje vse prostočasne aktivnosti študentov. Resor zajema področje športa, turizma, kulture, založništva in javnih glasil ter področje obštudijskega izobraževanja. Naloga resorja je tudi, da predstavlja stičišče med zavodi, katerih ustanovitelj je ŠOUL oziroma s katerimi sodeluje na posameznem področju, in fakultetnimi študentskimi organizacijami, katerih naloga je, da izvajajo in razvijajo obštudijske dejavnosti na nivoju visokošolskih zavodov (ŠOU, 2001: 13).

Dejavnosti resorja zajemajo (ŠOU, 2001: 13,14):

- zavodi,
- fakultetne študentske organizacije (ŠOVZ),
- projekti, dotacije in subvencije,
- lobiranja.

Predstavniki resorja sodelujejo v naslednjih zavodih: Zavod za mladinski turizem, Zavod ŠOU šport, Zavod študentski kulturni center (K4/K6), Zavod mladinski hotel študentske organizacije Univerze v Ljubljani, Zavod študentska založba in Zavod Radiotelevizija Študent. Na področju obštudijskega sodelovanja resor tesno sodeluje z zavodom ŠOLT. S sodelovanjem v svetih zavodov lahko resor vpliva na izvajanje dejavnosti na področjih, ki jih zavodi pokrivajo. Resor je tako zadolžen, da nudi informacije o ponudbah, ki jih ŠOVZ-jem nudijo omenjeni zavodi in bdi nad kakovostjo in cenami ponudb.

Resor poleg omenjenega nudi ŠOVZ-jem tudi logistično podporo oziroma namesto njih izvaja tiste obštudijske dejavnosti, ki se štejejo za minimalni standard ponudbe obštudijskih dejavnosti na fakultetah (postavitve študentskih fakultetnih spletnih strani, izobraževalni tečaji, izdajanje fakultetnih glasil ipd.)

Tretji segment delovanja resorja so vsi nadfakultetni projekti² (projekti, ki niso namenjeni študentom ene fakultete in niso vezani na študij na eni fakulteti) in dotacije nadfakultetnim glasilom, nadfakultetnim kulturnim projektom, zagonska sredstva, namenjena novo ustanovljenim športnim društvom ipd. Poleg tega resor skrbi za subvencioniranje tečajev tujega jezika, treningov komunikacij, tečajev iskanja zaposlitve, računalništva ipd (ŠOU, 2001: 13).

Četrty segment dela resorja je namenjen izboljševanju pogojev za opravljanje študentskih obštudijskih aktivnosti na nivoju Univerze, mestne občine in države. Tako je resor sodeloval pri sprejemanju novega zakona o medijih. Resor skuša pridobiti podporo države pri subvencioniranju študijske literature in se zavzema za dograditev univerzitetne športne dvorane ipd. (ŠOU 2001: 14).

4.4 Organiziranost

Organizacijska struktura ŠOUL-a je podobna državni. Tako so sestavni deli ŠOUL-a: Študentski zbor (pred reorganizacijo študentski parlament), v katerem se odvija najburnejše dogajanje, Študentska uprava in njena administracija (pred reorganizacijo študentska vlada), Nadzorni svet, komisije, Strokovne službe ter drugi organi, ki spadajo v t.i. politični del organizacije.

4.4.1 Študentski zbor

Študentski zbor (v nadaljevanju ŠZ) ŠOUL-a je najvišje predstavniško telo študentov ŠOU-a v Ljubljani. Študentski zbor sestavljajo študentski poslanci, ki so predstavniki vseh študentov in se odločajo po svoji vesti. ŠZ vodi in sklicuje predsednik ŠZ, ki ga

² Projekt na ŠOUL-u je vsaka dejavnost, ki zahteva finančne in druge vire, ki je sestavljen iz določenih, a povezanih aktivnosti, ki morajo biti opravljene za doseganje ciljev, zaradi katerih delo poteka (ŠOU, 2000c: 2. člen).

izmed sebe izvoli ŠZ. Študentski poslanci so izvoljeni na splošnih, neposrednih in tajnih volitvah na posameznem visokošolskem zavodu vsako leto. Študentski poslanci so izvoljeni za dobo enega leta. Študentski poslanci so istočasno tudi predsedniki Upravnih odborov ŠOVZ.

Pristojnosti ŠZ (ŠOU, 2003: 19.člen):

- sklepa o imenovanju in razrešitvi predsednika ŠZ-a;
- sklepa o imenovanju in razrešitvi predsednika ŠOUL-a;
- sklepa o imenovanju in razrešitvi vršilca dolžnosti predsednika ŠOUL-a;
- sklepa o imenovanju predstavnikov javnosti v Nadzornem senatu;
- sklepa o razrešitvi člana Nadzornega senata;
- na predlog študentske uprave sklepa o imenovanju in razrešitvi direktorja ŠOUL-a;
- na predlog predsednika ŠOUL-a sklepa o imenovanju in razrešitvi sekretarjev;
- po potrebi sklepa o imenovanju delovnih teles ŠZ-ja ter določa njihove naloge in pristojnosti;
- na predlog predsednika ŠOUL-a in po usklajevanju z direktorjem ŠOUL-a sklepa o sprejemu letnega programa dela ŠOUL-a in finančnega načrta ter se na predlog direktorja ŠOUL-a in predsednika ŠOUL-a seznanja s poročilom o finančnem poslovanju ŠOUL-a za preteklo leto;
- sklepa o razpolaganju z nepremičninami v pravnem prometu;
- sprejema statut ŠOUL-a;
- sprejema splošne akte, s katerimi se določijo pravice in dolžnosti izvoljenih in imenovanih funkcionarjev ŠOUL-a, administracije študentske uprave ter delavcev, ki so zaposleni v strokovnih službah;
- sprejema splošne akte ŠZ-ja in nadzornega senata, s katerimi se določijo organizacija, način dela, in odločanja ter pravice in dolžnosti študentskih poslancev in senatorjev;
- sprejema akte o ustanovitvi, spremembah in prenehanju delovanja pravnih oseb ter izdaja soglasja ustanovitvenim aktom pravnih oseb;
- sprejme pravilnike, s katerimi ureja projektne in stalne dejavnosti ŠOUL-a ter pravilnike o organiziranju, delovanju in financiranju ŠOVZ-jev;
- obravnava delo študentske uprave;

- sprejema resolucije, s katerimi izraža stališča do določenih problemov na različnih družbenih področjih, posebej tistih, ki se nanašajo na študente;
- ugotavlja skladnost vseh splošnih aktov ŠOUL-a s statutom ŠOUL-a;
- opravlja druge naloge, določene z akti ŠOUL-a.

4.4.2 Študentske organizacije visokošolskih zavodov

Organizacije samoupravne skupnosti študentov na posameznem visokošolskem zavodu Univerze v Ljubljani oz. na samostojnem visokošolskem zavodu je študentska organizacije visokošolskega zavoda (ŠOU, 2003: 30.člen).

ŠOVZ je v okviru svojih pristojnosti praviloma avtonomna v svojem delovanju, razen če ŠZ z dvotretjinsko večino vseh poslancev ne določi drugače. ŠOVZ vodi in upravlja Upravni odbor ŠOVZ-ja. Upravni odbor ŠOVZ-ja je sestavljen iz petih oziroma devetih članov (odvisno od velikosti ŠOVZ-ja). Predsednik in podpredsednik sta istočasno tudi poslanca v ŠZ-ja (ŠOU, 2003: 34., 35.člen).

Sredstva za avtonomno delovanje ŠOVZ-jev zagotavlja ŠOUL v vsakoletnem finančnem načrtu. Odredbodajalec za ta sredstva je predsednik Upravnega odbora ŠOVZ-ja (ŠOU, 2003: 40.člen)

4.4.3 Študentska uprava in njena administracija

Študentsko upravo (v nadaljevanju ŠU) sestavljajo predsednik ŠOUL-a in pet študentskih sekretarjev, zadolženih za ŠOVZ-je, obštudijske dejavnosti, mednarodno sodelovanje, socialo in zdravstvo ter študijsko problematiko. Po potrebi se lahko za področje obštudijskih dejavnosti določi en dodaten študentski sekretar (ŠOU, 2003: 42.člen).

ŠU je izvršilni organ ŠOUL-a. ŠU je v okviru svojih pristojnosti samostojna in odgovorna ŠZ-ju. ŠU vodi predsednik ŠOUL-a. Predsednika ŠOUL-a imenuje ŠZ z večino glasov vseh poslancev. Mandat članov ŠU-ja se konča z imenovanjem novega predsednika ŠOUL-a. ŠU predčasno preneha mandat z odstopom ali razrešitvijo predsednika ŠOUL-a ali v primeru, da se razrešita ali odstopita več kot dva študentska sekretarja (ŠOU, 2003: 42.-45.člen).

Administracijo ŠU-ja sestavljajo generalni sekretar, študentski podsekretarji, svetovalci in administrativno-tehnični sodelavci (ŠOU, 2003: 43.člen).

Naloge ŠU (ŠOU, 2003: 48.člen):

- določa študentsko politiko v odnosu do države, univerze in drugih subjektov, s katerimi ŠOUL sodeluje;
- določa in izvaja letni program ŠOUL-a;
- uvaja, izvaja in ukinja projekte in stalne dejavnosti;
- izraža svoje mnenje o določenih problemih;
- sprejema splošne akte, s katerimi podrobneje ureja organizacijo in delovanje v ŠU-ja in njeni administraciji;
- sklepa o imenovanju administracije ŠU-ja, razen o imenovanju generalnega sekretarja in študentskih podsekretarjev;
- po usklajevanju z direktorjem ŠOUL-a izdela predlog letnega programa dela ŠOUL-a;
- izvede razpisni postopek za imenovanje direktorja ŠOUL-a;
- opravlja druge naloge, določene z akti ŠOUL-a.

4.4.4 Nadzorni senat

Nadzorni senat (v nadaljevanju NS) je organ ŠOUL-a, katerega naloga je izvajanje kontrole v ŠOUL.

NS je pri svojem delovanju samostojen in se pri svojem delovanju opira na zakonodajo in ostale predpise Republike Slovenije. Sestavlja ga šest predstavnikov ŠOVZ-jev in trije predstavniki javnosti (ŠOU, 2003: 52, 53.člen).

Pristojnosti nadzornega senata (ŠOU, 2003: 53 člen):

- razpiše volitve v ŠZ in Upravni odbor ŠOVZ;
- imenuje petčlansko volilno komisijo in nadzoruje volitve v ŠZ in Upravni odbor ŠOVZ;

- nadzoruje poslovodstvo ŠOUL-a kot celote ter namensko uporabo sredstev. Lahko pregleduje in preverja poslovne knjige, dokumente in druge zadeve ter obravnava mesečna poročila revizorja ŠOUL-a;
- lahko skliče izredno sejo ŠZ;
- zbere kandidate za predsednika ŠOUL-a;
- lahko predlaga predčasno razrešitev predsednika ŠOUL-a, direktorja ŠOUL-a ali drugih imenovanih funkcionarjev v ŠOUL-a;
- sprejema mnenja v primerih, določenih s statutom ŠOUL-a;
- skladno s poslovníkom nadzornega senata lahko izreka denarne kazni za hujše kršitve statuta in drugih aktov ŠOUL-a.

4.4.5 Strokovne službe

Strokovne službe sestavljajo zaposleni v okviru ŠOUL-a. Strokovne službe so študentom dolžne nuditi strokovno pomoč na posameznih področjih in so dolžne pripraviti osnutke vseh splošnih aktov, o katerih odločajo ŠZ, ŠU in direktor ŠOUL-a. Direktor ŠOUL-a je poslovodni organ in strokovni vodja ŠOUL-a. Direktor vodi in usklajuje delo strokovnih služb. Direktorja imenuje ŠZ, za dobo štirih let (ŠOU, 2003: 58.člen).

Pristojnosti, dolžnosti in odgovornosti direktorja (ŠOU, 2003: 60.člen).:

- zastopa ŠOUL v pravnem prometu in pred državnimi organi;
- vodi poslovanje in usklajuje delo strokovnih služb;
- razpolaga s sredstvi ŠOUL-a in strokovnih služb brez omejitev v pravnem prometu, vendar z omejitvami, določenimi s finančnim programom in programom kadrov kot sestavnim delom programa dela ŠOUL-a;
- sprejema splošne akte, za katere je pooblaščen s statutom ŠOUL-a in drugimi akti ŠOUL-a;
- opravlja druge naloge, določene z akti ŠOUL-a in zakoni.

4.5 Financiranje

Zaradi specifičnega pridobivanja sredstev je ŠOUL skoraj popolno samostojen v svojem delovanju. Ima več virov pridobivanja sredstev. Prihodek Študentskega servisa ŠOUL-a, ki je samostojna pravna oseba in predstavlja 85% vseh prihodkov, je najpomembnejši in največji. ŠOU pridobi 95% vseh sredstev iz lastnih dejavnosti (Študentski servis, prireditve, založniška dejavnost), iz sponzorstev raznih dejavnosti ter iz prihodkov nepremičnin, ostalih 5% pa pridobi iz državnega proračuna kot namenska sredstva za razne projekte.

V začetku koledarskega leta mora biti podano točno poročilo prihodkov in odhodkov. Finančni načrt predvideva porabo sredstev v študentskem zboru in v posameznih resorjih ter službah. Sestavljen je iz finančne politike, ki določa enoletne in večletne cilje pri gospodarjenju z imetjem ŠOUL-a in je tudi obvezni sestavni del predloga finančnega načrta ter načrta prihodkov in odhodkov (ŠOU, 1999: 5).

Prihodki proračuna ŠOUL-a so presežek prihodkov iz preteklega leta, presežek prihodkov samostojnih dejavnosti služb iz projektov, prihodki iz proračuna Republike Slovenije in proračunov lokalnih skupnosti, prihodki od premoženja in drugi prihodki.

Odhodki proračuna ŠOUL-a so odhodki študentskega zbora, odhodki študentske uprave, odhodki volilne komisije, odhodki nadzornega senata in odhodki drugih organov ter drugi odhodki.

Kljub dobro zastavljenemu in samostojnemu načinu financiranja, razporeditev in razpolaganje s finančnimi sredstvi nista najbolj racionalni. Tako je presežek preteklega leta zgolj beseda, ki se pojavlja v pravilnikih, ni pa se pojavila kot postavka v finančnem načrtu v zadnjih letih (1999, itd.). Presežek je zamenjal primanjkljaj, ki se ga ŠOUL skuša otepsti.

5. Študija primera

5.1 Reorganizacija Študentske organizacije Univerze v Ljubljani

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je glede na njen čas nastanka, koncem osemdesetih (demokratske spremembe v celotni družbi), bila smiselno demokratično organizirana po vzoru države. ŠOUL je tudi predstavljal nekakšen simbol demokracije, še posebej kot naslednik ZSMS, ki se je kasneje preobrazila v politično stranko in posegla v državnopolitični prostor. Na začetku je način organiziranosti ŠOUL pomenil napredno idejo, vendar pa se je kasneje, skozi leta delovanja, pokazal kot nefunkcionalen sistem, sistem, ki služi samemu sebi.

V zadnjem desetletju je ŠOUL postajal vedno bolj nesposoben za opravljanje osnovnega poslanstva, borbe za študentske interese. Navzven (v relaciji do države in Univerze v Ljubljani) se je kazalo v naraščajoči inertnosti, navznoter pa se je ŠOUL postopoma odtujeval od študentk in študentov. V takih razmerah so nastala ugodna tla za razraščanje karierizma, politikanstva in korupcije. Za odpravo problema je bil potreben korenit poseg, ki je - bo v osnovi spremenil strukturo in notranjo logiko organiziranosti. Reorganizacija ŠOUL-a pa se tukaj ne sme končati, postati mora nenehen proces spreminjanja in prilagajanja organizacije študentski populaciji (ŠOU, 2000d: 1).

5.1.1 Razlogi za reorganizacijo

Poglavitni razlog za reorganizacijo je bilo dejstvo, da ŠOUL ni več sposoben slediti toku dogodkov in spremembam, ki jih prinaša današnji čas. Poleg tega se je država usmerila iz urejanja gospodarstva v druge dejavnosti, dejavnosti, katerih del je tudi ŠOUL. Tako je država posegla na področje študentskih servisov, ki predstavljajo glavi finančni vir, prav tako posega na področje davčnega sistema na področju študentskega dela, na področje študentskih domov, na področje študentske prehrane,... Ti posegi pa so začeli predstavljati grožnjo obstoju ŠOUL-a.

Glavni razlogi za reorganizacijo so bili (ŠKIS, 1998: 8; ŠOU, 2002; ŠOU, 2003a):

1. nefunkcionalnost sistema, ki ne zagotavlja doseganja zastavljenih ciljev (prilagoditev ŠOUL-a subjektom, ki neposredno ali posredno nastopajo ob ŠOUL-u),
2. prevelik študentski aparat, ki dela nekvalitetno in brez vidnih rezultatov,
3. neracionalna raba sredstev (zgolj 2,5% proračuna sta bila namenjena socialni in izobraževalni vlogi ŠOUL-a, neracionalno zastavljeni projekti – politični projekti,...),
4. prevelika finančna odvisnost od študentskih servisov,
5. prisotnost materialistične zavesti študentov,
6. pomanjkanje študentskega idealizma in želje predstavljati in zastopati študentske interese,
7. odnosi (prepad) med zaposlenimi in študenti,
8. podvajanje v študentskem in profesionalnem delu ŠOUL-a (vodja enote – zaposleni in resorni minister – študent, oba skrbita za isto dejavnost, vsak se financira iz svoje postavke in nista prisiljena k sodelovanju),
9. visoki osebni dohodki zaposlenih,
10. nestrokovnost,
11. zaprtost ŠOUL-a navzven – mrtva organizacija,
12. spolitiziranost sistema od študentskega parlamenta, študentske vlade, do služb in direktorja,
13. pomanjkanje nadzora nad delovanjem in porabo sredstev,
14. profesionalizacija dejavnosti.

5.1.2 Potek reorganizacije

Na podlagi razlogov za reorganizacijo so študentske interesne skupine predstavile smernice sprememb, ki so bile potrjene v študentskem parlamentu in tako dobile zeleno luč za njeno uveljavitev.

Smernice lahko delimo na študentski in profesionalni del.

Smernice za študentski del (ŠOU, 2000d: 1, 2):

- ustanavljanje Študentskih organizacij visokošolskih zavodov. ŠOVZ je organizacija skupnosti študentov na visokošolskem zavodu Univerze v Ljubljani oziroma na samostojnem visokošolskem zavodu. ŠOVZ je organizacijska oblika, ki sprejema, organizira in izvaja programe interesnih dejavnosti študentov na področju kulture, športa, obštudijskega izobraževanja, mednarodnega sodelovanja, mladinskega turizma, založništva, informiranja, tehnične kulture in drugih področij interesnega delovanja študentov na svoji fakulteti. ŠOVZ je v okviru svojih pristojnosti avtonomen v svojem delovanju. ŠOVZ vodi in upravlja upravni odbor, ki je sestavljen iz neposredno voljenih predstavnikov študentov na tajnih volitvah, predstavnikov študentskega sveta in predstavnikov interesnih združenj,
- preoblikovanje študentskega parlamenta v študentsko zbornico (ŠZ), ki bo predstavniško telo posameznih ŠOVZ-jev v okviru ŠOUL-a. Študentska zbornica predstavlja najvišje zakonodajno in nadzorno telo ŠOUL-a, ki voli in razrešuje predsednika ŠOUL-a z njegovim kabinetom sekretarjev, sprejema programe in finančni načrt hkrati z izvolitvijo mandatarja, voli in razrešuje direktorja ŠOUL-a, sprejema in spreminja akte ŠOUL-a in opravlja ostale naloge v skladu z akti ŠOUL-a,
- imenovanje predsednika ŠOUL-a, ki vodi in usklajuje delo ŠZ-ja ter vodi delo študentske administracije skupaj s študentskimi sekretarji odgovornimi za posamezna področja. Predsednik ŠOUL-a predstavlja študentski izvršilni organ ŠOUL-a in je odgovoren za njegovo delovanje. Njegova naloga je zasledovanje ciljev in usmerjanje delovanje ter izhajajoč iz teh načel skrbi za nemoten in uspešen razvoj ŠOUL-a.

Skladno s pogajanjem med študentskimi skupinami na ŠOUL-u so predlagano združitev funkcij predsednika ŠZ-ja in ŠU-ja v eni osebi predsednika ŠOUL-a odpravili. Tako ima ŠZ svojega predsednika, kar omogoča, da lahko še vedno opravlja nadzorno funkcijo, ki bi jo po prvotnem predlogu težko izvajal.

- oblikovanje nadzornega senata, katerega naloga je skrb za nadzor nad poslovanjem in delovanjem ŠOUL-a ter izvedbo in nadzor nad volitvami ŠZ-ja. Nadzorni senat je v okviru svojih pristojnosti samostojen. Nadzornemu senatu pri

delu pomagajo nadzorni inšpektorji. V nadzorni senat so imenovani predstavniki naključno izbranih ŠOVZ-jev in drugih zainteresiranih organizacij,

- oblikovanje t.i. funkcije nadzora funkcionarjev, kar pomeni, da morajo vsi študentje, ki zasedejo voljene funkcije v katerikoli organizacijski obliki ŠOUL-a, skleniti s ŠOUL-om pogodbo o odškodninski odgovornosti za delo, ki ga v svojem mandatu opravljajo.

Smernice za profesionalni del (ŠOU, 2000d: 2, 3):

- oblikovanje funkcije Nadzornih inšpektorjev, katerih naloga je nadzorovanje poslovanja v skladu z državno zakonodajo in akti ŠOUL-a na vseh ravneh organiziranosti ŠOUL-a. Funkcijo Nadzornega inšpektorja lahko opravlja zaposlena oseba na ŠOUL-u. Nadzorni inšpektor je za svoje delo odgovoren Nadzornem senatu.
- ohranjanje funkcije direktorja, ki je poslovodni organ in strokovni vodja ŠOUL. Direktor zastopa ŠOUL v pravnem in finančnem prometu in je odgovoren za zakonitost dela.

V prehodnem obdobju, od sprejema smernic reforme ŠOUL-a do njene uveljavitve, je ŠOUL vodila t.i. tehnična sestava študentske vlade, v kateri so bile zastopane vse študentske interesne skupine na ŠOUL-u. Predlog poteka reforme je zahteval, da se mandat tehnični vladi izteče najkasneje 04.04.2000, oziroma ob sprejemu aktov, na katerih je temeljila reforma (ŠOU, 2000d: 3).

Tehnična vlada je dobila mandat s študentsko ustavno določbo, prav tako se jo je lahko z novo študentsko ustavno določbo razrešilo. V prehodnem obdobju je tehnična vlada izvajala nujne projekte in projekte, ki so takrat potekali ter vsa dela za izvedbo in kasnejšo uvedbo reorganizacije.

Z namenom izvolitve tehnične vlade je študentski parlament spremenil študentsko ustavo³ in ostale potrebne akte ŠOUL.

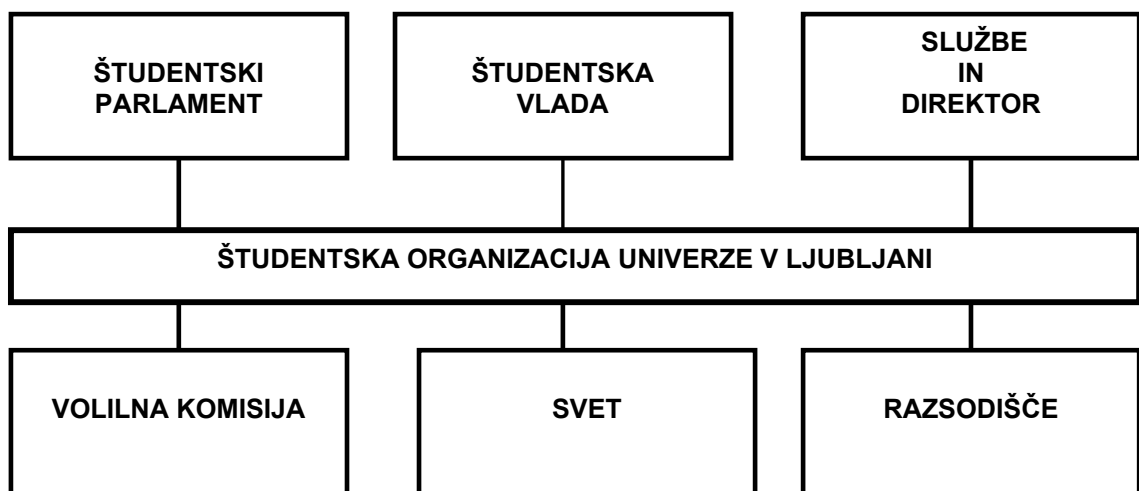
³ Študentska ustavo ŠOUL je skladno z reformo zamenjal Statut ŠOUL.

Poleg tehnične vlade je za uspešno izvedbo reforme skrbel tudi neformalni organ Svet za reformo, kjer so z enim članom bile zastopane vse obstoječe študentske interesne skupine v ŠOUL-u. Svet za reformo je bil zadolžen za koordiniranje procesov, ki so bili pomembni za potek in izvedbo reorganizacije.

Na podlagi nalog, ki so bile izvedene za pripravo reorganizacije, je Študentski parlament na seji, 15.03.2000, sprejel Statut ŠOUL-a ter tako postavil temelje reorganizaciji ŠOUL-a.

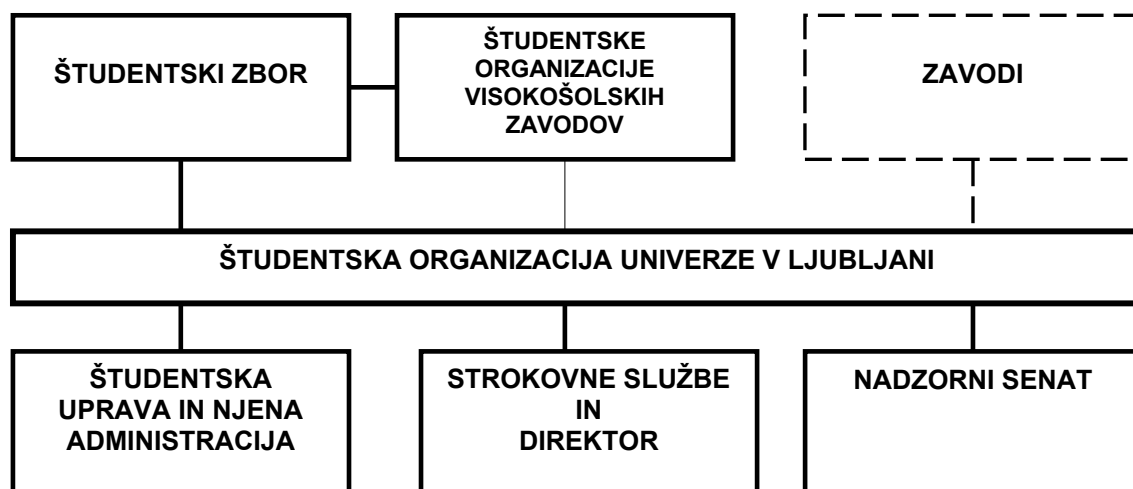
Slika 5.1.2.2 prikazuje organizacijsko shemo ŠOUL-a pred, slika 5.1.2.3 pa po reorganizaciji ŠOUL-a.

Slika 5.1.2.2: Organizacijska shema ŠOUL-a pred reorganizacijo

(Vir: ŠOU, 1996: III. poglavje)

Slika 5.1.2.3: Organizacijska shema ŠOUL-a po reorganizaciji

(Vir: ŠOU, 2003: poglavja 4 – 8)

5.1.3 Zavodi

Za izvedbo reorganizacije in dosego zastavljenih ciljev reforme je študentska uprava pripravila v sprejetje študentskemu zboru vrsto ukrepov. Med najpomembnejšimi je bilo zaživetje ŠOVZ-jev in ustanavljanje pravnih oseb, s katerimi bi povečali profesionalizacijo, znižali stroške in povečali konkurenčnost. Poglavitni razlog za ustanavljanje zavodov je tudi dejstvo, da je potrebno finančno odvisnost od študentskega servisa zmanjšati, in sicer, zaradi bojzani ukinitve študentskih servisov z vključitvijo v Evropsko unijo. Zato je prehod na financiranje iz profitnih dejavnosti (turizem, ...) bistvenega pomena za dolgoročni obstoj ŠOUL-a. Te dejavnosti pa se naj bi izvajale v zavodih, katerih ustanovitelj oziroma soustanovitelj je ŠOUL.

Do reforme študentskih organov je ŠOUL bil ustanovitelj dveh zavodov, in sicer, Študentski servis in Študentska založba. Z reorganizacijo so zavodi dobili v ŠOUL-u nov pomen, saj naj bi zavodi tudi prevzeli tisti del dejavnosti, ki ni neposredno povezan s cilji ŠOUL-a (zastopati in uresničevati interese študentov, izboljševati študijske in socialno-

ekonomske razmere, ...). Tako je ŠOUL ustanovitelj oziroma soustanovitelj naslednjih zavodov:

- Zavod Študentski servis,
- Zavod Študentska založba,
- Zavod za razvoj mladinskega turizma ŠOUL-a in Zveze ŠKIS,
- Zavod za študentski šport ŠOUL-a,
- Zavod za študentske kulturne dejavnosti ŠOUL-a in Zveze ŠKIS,
- Zavod Radiotelevizija Študent,
- Zavod Mladinski hotel Študentske organizacije Univerze v Ljubljani.

ZAVOD ŠTUDENTSKI SERVIS

Študentski servis, katerega dejavnost je posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, je edini zavod, katerega ustanovitelj je ŠOUL, ki prinaša ŠOUL-u finančna sredstva. In glede na to, so študentske skupine, ki delujejo na ŠOUL-u, zainteresirane za aktivno delovanje v okviru organov zavoda. Študentske skupine se »bojujejo«, katera izmed njih bo imela v svetu zavoda največ predstavnikov (ŠOUL ima od sedmih članov sveta kar šest). To »bojevanje« se odraža v rednih menjavah vodstva, kar ima negativne posledice (nezaupanje zaposlenih, grožnje obstoju servisa). Zaradi hude konkurence med študentskimi servisi je zelo pomembno imeti pravega vodilnega človeka in ne človeka, ki je najbolje povezan s študentskimi skupinami na ŠOUL-u, oziroma nekdanji član ali simpatizer brez prepotrebni izkušenj, kar pa po političnem pravilu študentske skupine pozabljajo. Pri takšnih odločitvah gre za sebične in osebne koristi posameznikov, ki so »trenutno na oblasti«.

ZAVOD ŠTUDENTSKA ZALOŽBA

Študentska založba je postala samostojna pravna oseba zaradi lažjega nastopanja na konkurenčnem tržnem trgu, saj bi kot del ŠOUL-a le s težavo delovala na trgu, kjer morajo biti odločitve sprejete hitro in brez odlašanj, kar je v ŠOUL-u ravno nasprotno. Cilj študentske založbe je pokriti kar najširše področje kvalitetne strokovne, študijske in leposlovne literature, ki služijo neposrednim študijskim in obštudijskim potrebam študentske populacije. Obenem pa je založba koncipirana kot odprt prostor, kjer lahko študentje izvajamo obštudijske dejavnosti na tem področju (ŠOU, 1999: 1).

Dejavnost založbe predstavlja kulturni del ŠOUL-a. Založba izdaja visokokvalitetna dela, vendar le-ta niso brana v celotni študentski populaciji, so ozko usmerjena dela. Pri tem se pojavlja dilema, ali se usmeriti v množično produkcijo ali pa razvijati nizkonakladna, visokokvalitetna in alternativna dela (ŠOU, 2003a).

ZAVOD ZA RAZVOJ MLADINSKEGA TURIZMA ŠOUL IN ZVEZE ŠKIS

Zavod za mladinski turizem (v nadaljevanju ZMT) je prevzel turistično dejavnost, ki jo je v preteklih letih neposredno izvajal ŠOUL, vendar jo je obstoječa zakonodaja v obstoječi pravni obliki (ŠOUL) onemogočila. Glavna razloga za to sta (ŠOU, 2000e):

- ZZZPB v 6. členu, kjer govori o porabi sredstev ustvarjenih iz koncesijskih dajatev za posredovanje del dijakom in študentom, našteva področja interesnih dejavnosti, za katera se omenjena sredstva lahko porabijo. Zakon med interesne dejavnosti ni uvrstil področje turizma. Posledica tega je, da ni zakonske podlage za subvencioniranje turističnih programov v okviru ŠOUL-a,
- Zakon o pospeševanju turizma določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih potovanj. Subjekt, ki je registriran za opravljanje te dejavnosti, mora pridobiti ustrezno licenco s strani Gospodarske zbornice Slovenije. ŠOUL ni registriran za opravljanje turistične dejavnosti in ne izpolnjuje pogojev za pridobitev licence.

ZMT naj bi s svojo dejavnostjo in ustvarjanjem dobička prevzel tudi del financiranja programskega dela ŠOUL-a, kar je bilo ocenjeno kot dolgoročna rešitev za obstoj ŠOUL-a po vstopu v Evropsko unijo. Vendar je temu res tako?

Ustanovitelja ZMT-ja sta ŠOUL in Študentski klubi Slovenije – Zveza ŠKIS. ŠOUL skrbi za finančna sredstva in prostore, ŠKIS pa z dolgoletnimi izkušnjami za strokovnost zavoda. ŠOUL je v preteklih treh letih namenil delovanju zavoda približno 100 mio SIT, samo v letu 2002 35 mio SIT (ŠOU, 2002: 4).

Vpliv delovanja skupin na ŠOUL-u se je preselil na zavode, saj določeni študentski skupini obvladujeta tako 3 najpomembnejše zavode (poleg ZMT-ja še Zavod za študentski šport ŠOUL in Zavod za študentske kulturne dejavnosti ŠOUL in Zveze ŠKIS). Kot sem že navedel v nalogi je delovanje določenih posameznikov na ŠOUL-u sebično in koristoljubno, tako ne more biti delovanje zavodov nič drugačno. Da je delovanje zavoda vse manj pregledno, je vodstvo zavoda, ki je sestavljeno iz nekdanjih vodilnih posameznikov ŠOUL-a, skupaj s še dvema študentskima servisoma ustanovilo

gospodarsko družbo ZMT d.o.o., ki je dejansko izvajalec del zavoda. Na takšen način ves dobiček, ki ga ustvari ZMT d.o.o., tudi ostane na ZMT d.o.o. Zavod ZMT je torej organizator in financer, dobiček, ki ga naj bi zavod prinašal ŠOUL-u, tako ostaja izvajalcu (ŠOU, 2003b).

ZAVOD ZA ŠTUDENSKI ŠPORT ŠOUL

Zavod za študentski šport ŠOUL, katerega ustanovitelja sta ŠOUL in Univerzitetna športna zveza Ljubljane (v nadaljevanju UŠZL), je bil ustanovljen zaradi enakih zakonodajnih razlogov kot zavod za mladinski turizem. Poleg teh naj bi z ustanovitvijo zavoda ŠOUL omogočil študentom tudi (ŠOU, 2000f: 3,4):

- cenejše programe za študente, uvajanje novih aktivnosti, hitrejši in boljši dostop do informacij,...
- približevanje vseh subjektov prisotnih v študentskem športu na območju Univerze v Ljubljani z namenom hitrejšega in kvalitetnejšega napredka študentskega športa,
- spodbujanje kakovostnega in vrhunskega študentskega športa,
- ohranjanje projektnega študentskega dela,
- vključevanje slovenskega študentskega športa v mednarodne tokove.

Predvidene prednosti zavoda naj bi omogočil prav soustanovitelj – UŠZL (Ustanovitelji UŠZL so vodilni člani in simpatizerji Neodvisne študentske zveze, ki je ena izmed interesnih študentskih skupin na ŠOUL-u.), ki je član Slovenske univerzitetne športne zveze, le-ta pa je članica Olimpijskega komiteja Slovenije. Poleg tega je UŠZL posredno tudi član mednarodne organizacije FISU in evropske študentske asociacije EUSA (ŠOU, 2000f: 3). Podobno kot pri Zavodu ZMT je tudi pri Zavodu šport ŠOUL, ŠOUL poskrbel za finančna sredstva in prostore, soustanovitelj UŠZL pa za strokovnost zavoda. Enaka podobnost je tudi pri financiranju. ŠOUL je v preteklih letih namenil za delovanje zavoda dobrih 100 mio SIT, v letu 2002 41 mio SIT (ŠOU, 2002: 4). In kako se porabi ta finančna sredstva?

Ustanovitelji in vodilni UŠZL-ja so posamezniki, ki so bili, nekateri so še danes, vodilni na ŠOUL-u. Tako ne preseneča dejstvo, da zopet enako kot pri zavodu ZMT, zavod šport ŠOUL financira in organizira programe, ki jih izvaja UŠZL ter tako večino denarja, ki ga ŠOUL nameni delovanju zavoda, ostane na UŠZL-ju (ŠOU, 2003b).

ZAVOD ZA ŠTUDENTSKE KULTURNE DEJAVNOSTI ŠOUL IN ZVEZE ŠKIS

Zavod za študentske kulturne dejavnosti ŠOUL-a in Zveze ŠKIS (krajšava Zavod K4/K6) sta ustanovila, kot je razvidno iz imena zavoda, ŠOUL in Zveza ŠKIS. Cilji zavoda so (ŠOU, 2000j:1-2):

- sodelovanje med ŠOUL-om in ŠKIS-om na ravni trženja lastne produkcije, trženja infrastrukture in osnovnih sredstev, pogodbenega izvajanja kulturne dejavnosti za ŠOUL ter študentske klube in posredovanje kulturnega programa drugih organizacij in posameznikov,
- lažje sodelovanje na javnih razpisih,
- na enem mestu združiti področja mladinske in študentske kulture.

Zavod je prevzel vse dejavnosti, ki so prej potekale pod okriljem resorja za kulturo in Kluba K4 ter Galerije Kapelica (razen kulturnih dotacij, ki so v domeni resorja za občudijске dejavnosti). Podobno kot pri Zavodu ZMT in Zavodu šport ŠOUL, je tudi v tem primeru ŠOUL v veliki večini zgolj financer, saj je večina sodelavcev članov Zveze ŠKIS. Nekaj sredstev pa zavodu uspe pridobiti tudi na javnih razpisih. Finančna sredstva, ki jih ŠOUL namenja Zavodu K4/K6, so procentualno gledano na letni proračun ŠOUL-a, celo nižja kot so bila pred ustanovitvijo zavoda (ŠOU, 2003a). Istočasno s prehodom z resorja v zavod je področje kulture na ŠOUL-u zapustilo nekaj uglednih zaposlenih, ki se niso strinjali z reformo.

Zavod K4/K6 je zgodba o uspehu. Pod njegovim okriljem delujeta tudi paradna konja ŠOUL kulture, to sta Galerija Kapelica in Klub K4. Kljub temu uspehu, pa tako kot pri študentski založbi, manjka množičnost študentske populacije, saj zavod še vedno, v večini, »goji« zgolj alternativno kulturo.

ZAVOD RADIOTELEVIZIJA ŠTUDENT

Zavod Radiotelevizija Študent (v nadaljevanju RTVŠ) je dobro znana radijska postaja – Radio Študent. S pogodbo o ustanovitvi Zavoda Radiotelevizija Študent se je uredil pravnoformalni status te ustanove. Status Radia Študent se je urejal od ustanovite ŠOUL-a in dejansko še pred njegovo ustanovitvijo, saj je radio zaživel že daljnega leta 1968. Problem s pravnoformalnim statusom radia je bil v tem, da se radio po Zakonu o gospodarskih službah ni preoblikoval, temveč je še vedno obstajal kot ustanova z urejenim statusom v prejšnjem sistemu. Radio Študent je kot P.O. obstajal vse do pogodbe o ustanovitvi Zavoda Radiotelevizija Študent, 20.06.2002. Kljub temu, da je

pravnoformalno radio deloval kot P.O., je imel vse organe, kot jih ima zavod. Imel je tudi svoj akt o ustanovitvi zavoda in ustanovitelja. Že od leta 1993 je ustanovitelj radia bil ŠOUL, vendar pogodba o ustanovitvi ni bila vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani. Kljub tej pomanjkljivosti se je vsa ta leta ŠOUL obnašal kot zgleden ustanovitelj in redno skrbel za svoje obveznosti do radia. Tako je ŠOUL vsa leta radiu nakazoval po 24 do 29 mio SIT letno. Zaradi neurejenega statusa radia je ŠOUL imel skoraj samo obveznosti, pravice ustanovitelja pa so bile skrbno potisnjene v ozadje. To se naj bi končalo z ureditvijo pravnoformalnega statusa. In kako je danes?

Pogodba med ustanoviteljema Zavoda Radiotelevizija Študent, ki sta ŠOUL in Radio Študent P.O. (ustanovitelji so zaposleni v instituciji), določa naslednje obveznosti za soustanovitelja. Obveznosti za Radio Študent P.O. so (ŠOU, 2002a: 10, 49.člen):

- zagotoviti prostore za opravljanje dejavnosti,
- zagotoviti osnovna sredstva za delovanje zavoda,
- zagotoviti uporabo radijske frekvence.

Obveznosti ŠOUL-a so(ŠOU, 2002a: 10, 49.člen):

- zagotoviti finančna sredstva v obliki mesečnih nakazil na podlagi pogodb, sklenjenih med zavodom RTVŠ in ustanoviteljema.

Svet zavoda upravlja RTVŠ, ki je sestavljen iz (ŠOU, 2002b: 4, 19.člen):

- dveh predstavnikov ŠOUL-a,
- dveh predstavnikov Radia Študent P.O.,
- dveh predstavnikov delavcev zavoda RTVŠ,
- dveh predstavnikov zainteresirane javnosti, ki zagotavljata neposreden vpliv javnosti na delovanje zavoda, od katerih mora imeti ob imenovanju najmanj eden status študenta.

Iz obveznosti soustanoviteljev in sestave sveta je razvidno, da ima ŠOUL »manjšino glede pravic upravljanja in vplivanja« na delovanje zavoda, kljub temu pa nosi večino finančnega bremena. Pri soustanovitelju Radio Študent P.O., so na ŠOUL-u pozabili, da je ŠOUL v vseh letih navideznega ustanoviteljstva prav Radiu Študent P.O. financiral oziroma sofinanciral nakup osnovne opreme in omogočil preselitev v večje in novejšje prostore. Radio Študent P.O. je tudi s pomočjo ŠOUL-a postal soustanovitelj.

ŠOUL je leta 1998 izvedel javnomnenjsko raziskavo o poslušnosti Radia Študent med njegovo ciljno populacijo (dijaki in študenti), na podlagi katere naj bi oblikoval

dolgoročno politiko do Radia Študent. Rezultati ankete so bili porazni, saj je Radio Študent takrat redno poslušalo 8% anketiranih študentov in dijakov (ŠOU, 1998: 4, 5). Cilj ureditve pravnoformalnega statusa radia je dosežen, upravljavske pravice ŠOUL-a kot soustanovitelja pa so še vedno potisnjene v ozadje.

ZAVOD MLADINSKI HOTEL ŠOUL

Zavod Šouhostel je samostojna pravna oseba, ustanovljena za opravljanje nalog in dejavnosti s področja promocije in razvoja mladinskega turizma, prenočevanja in bivanja mladih, trženja in upravljanja mladinskih prenočišč, za promocijo in razvoj mreže mladinskih prenočišč ter za promocijo dejavnosti ustanovitelja. Ustanovitelj zavoda je ŠOUL (ŠOU, 2003: 1, 1.člen).

Zavod opravlja svoje dejavnosti v Mladinskem hotelu Celica. Hostel Celica je največji hostel v Sloveniji in edini v Ljubljani, ki je odprt skozi celo leto (ŠOU, 2003d: 2). Ideje o mladinskem hotelu so stare že vrsto let. Letos je ŠOUL udeležil sanje prenekaterih popotnikov, da bi lahko tudi v Ljubljani prenočevali v hostlu.

Hostel naj bi deloval popolnoma neodvisno od ŠOUL-a. V začetku je bilo mišljeno, da bo hostel deloval pod okriljem zavoda ZMT-ja, vendar je prevladalo mnenje, da turistična in gostinska dejavnost ne gresta skupaj, prav tako delovanje ZMT-ja ne bi pozitivno vplivalo na hostel (ŠOU, 2003a).

5.1.4 Poraba finančnih sredstev

V tem poglavju želim pokazati razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a po posameznih resorjih, dejavnostih, službah,... ter tako prikazati smotrnost razdelitve finančnih sredstev, in sicer pred in po izvedeni reorganizaciji.

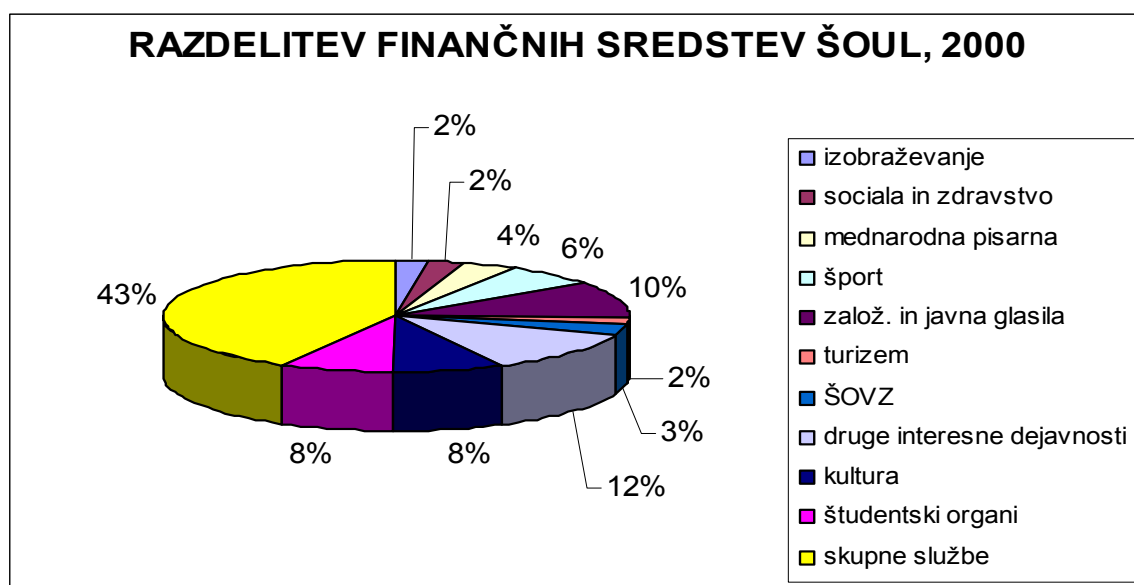
Tabela 5.1.4.1 in graf 5.1.4.1 prikazujeta razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a leta 2000 po posameznih resorjih, dejavnostih, službah,..., tabela 5.1.4.2 in graf 5.1.4.2 pa razdelitev finančnih sredstev leta 2002.

Tabela 5.1.4.1: Razdelitev finančnih sredstev v % ŠOUL-a, 2000

RESORJI / DEJAVNOSTI / SLUŽBE,...	V %
IZOBRAŽEVANJE	2,3%
SOCIALA IN ZDRAVSTVO	2,3%
MEDNARODNA PISARNA	4%
ŠPORT	6,4%
ZALOŽNIŠTVO IN JAVNA GLASILA	10,3%
TURIZEM	2,2%
ŠOVZ	3%
DRUGE INTERESNE DEJAVNOSTI	12%
KULTURA	7,7%
ŠTUDENTSKI ORGANI	7,8%
SKUPNE SLUŽBE	42%

(Vir: ŠOU, 2000k)

Graf 5.1.4.1: Razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a, 2000

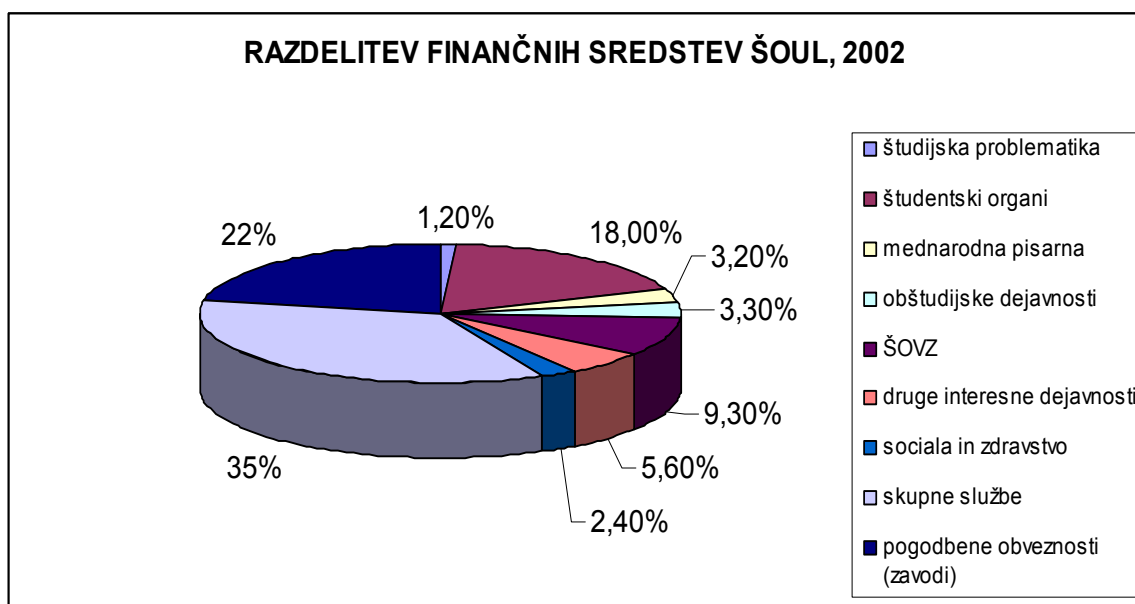
(Vir: Tabela 5.1.4.1)

Tabela 5.1.4.2: Razdelitev finančnih sredstev v % ŠOUL-a, 2002

RESORJI / DEJAVNOSTI /SLUŽBE,...	V %
ŠTUDIJSKA PROBLEMATIKA	1,2%
SOCIALA IN ZDRAVSTVO	2,4%
MEDNARODNA PISARNA	3,2%
OBŠTUDIJSKE DEJAVNOSTI	3,3%
ŠOVZ	9,3%
DRUGE INTERESNE DEJAVNOSTI	5,6%
ŠTUDENTSKI ORGANI	18%
SKUPNE SLUŽBE	35%
POGODBENE OBVEZNOSTI (ZAVODI)	22%

(Vir: ŠOU, 2002)

Graf 5.1.4.2: Razdelitev finančnih sredstev ŠOUL-a, 2002

(Vir: Tabela 5.1.4.2)

Pri primerjavi razdelitve finančnih sredstev pred in po izvedeni reorganizaciji je razvidno, da ŠOUL še vedno namenja študentskemu izobraževanju, sociali in zdravstvu minimalna sredstva (skupno 4% v povprečju). Pri primerjavi razdelitve sredstev za dejavnosti, ki jih danes izvajajo v obštudijskem resorju in posamezni zavodi, s sredstvi, ki so bila pred reorganizacijo namenjena posameznim resorjem (šport, turizem, kulturo, založništvo in javna glasila), so se ta sredstva skupno znižala za 1,3%. Posamično pa ima od tega največ koristi zavod ZMT, ki prejema za 1,2% več sredstev, kot jih je resor

za turizem pred reorganizacijo. Zavod K4/K6 prejema nekaj manj sredstev, prav tako Zavod ŠOU šport. Oba prejemata manj sredstev zaradi odsotnosti izvajanja projektov, ki se danes izvajajo na posameznih ŠOVZ-jih. Študentska založba in Radiotelevizija Študent prejemata enako višino finančnih sredstev. Bistveno večjo vsoto sredstev prejema resor za ŠOVZ-je, in sicer za 6,3%. To je tudi razumljivo, saj se danes na posameznih ŠOVZ-jih izvajajo projekti, ki so se v preteklosti na ŠOUL-u. Za 6,4% so se po reorganizaciji zmanjšala sredstva za druge interesne dejavnosti, med katere spadajo Pravna pomoč za študente, Študentska svetovalnica, Dijaška organizacija Slovenije, KISS, obveznosti za Študentsko organizacijo Slovenije, skupni projekti s Študentskim svetom stanovalcev in Zveze ŠKIS. Glavni razlog zmanjšanja sredstev je ukinitve financiranja projektov s te podstavke. Z reorganizacijo se je za 10,2% povečala predvidena poraba finančnih sredstev študentskih organov (študentski zbor, študentska uprava,...), in sicer gre povečanje sredstev na račun postavk študentske uprave. Predvideni odhodki skupnih služb, med katere spadajo bruto plače zaposlenih, izobraževanje delavcev, materialni in drugi odhodki, čiščenje in varovanje, vzdrževalna dela, promocija ŠOUL-a, amortizacija, ipd., so se v letu 2002 znižali za 7,0%. To znižanje je posledica vračila kredita, ki ga je ŠOUL najel za nakup osnovnih sredstev (nakup nepremičnine), in ustanovitve študentskega servisa kot samostojne pravne osebe (pred tem je študentski servis imel svojo postavko v proračunu ŠOUL) ter znižanje stroškov čiščenja in varovanja (ŠOUL je zaposlil osebo za čiščenje in osebo za varovanje. Pred tem je ŠOUL opravljal ti dejavnosti s pomočjo drugih pravnih oseb).

Iz primerjave predvidenih odhodkov finančnih sredstev za leto 2000 in leto 2002 je razvidno, da študentje, ki vodijo ŠOUL, še vedno posvečajo veliko pozornosti dejavnostim, ki niso prioritete značaja ter da je ŠOUL (študentski organi in skupne službe) še vedno največji porabnik študentskega denarja, leta 2000 dobrih 50% in leta 2002 53% celotnega proračuna ŠOUL-a.

5.1.5 Ugotovitve

Pri ugotovitvah doseženih ciljev reorganizacije si bom pomagal z razlogi, ki so bili povod za reorganizacijo.

Razlogi za reorganizacijo:

1. odprava nefunkcionalnosti sistema, ki ne zagotavlja doseganja zastavljenih ciljev, *Nefunkcionalnost sistema je še vedno prisotna, saj ŠOUL še vedno ne dosega zastavljenih ciljev, saj so posamezniki, ki vodijo ŠOUL, še vedno sebični, materialistični in kratkoročno usmerjeni, kar se najbolje odraža pri delovanju zavodov. Zavodi (ZMT, ŠOU Šport, K4/K6), katerih poglavitni namen je bila njihova donosnost in s pomočjo njih zagotoviti dolgoročen obstoj ŠOUL-a, ustvarjajo negativno poslovanje, ustvarjen dobiček pa zadržijo izvajalci posameznih programov.*
2. zmanjšanje prevelikega študentskega aparata in povečanje kakovosti dela, *Študentski aparat se je zmanjšal in deluje bolj kvalitetno kot v preteklosti. Za zmanjšanje študentskega aparata je poskrbela reorganizacija resorjev in študentskih organov ter funkcioniranje ŠOVZ-jev. Študentje opravljajo svoje delo bolj kvalitetno zaradi večje homogenosti znotraj posameznih resorjev in dejavnosti. Zasluge za to grede delitvi resorjev na profesionalni in študentski del. Kljub bolj kvalitetnemu delu pa študentski aparat porabi 18% vseh predvidenih proračunskih sredstev ŠOUL-a, kar je 10% več kot pred reorganizacijo.*
3. ukinitve neracionalne rabe sredstev, *ŠOUL ni uspel zmanjšati neracionalne rabe sredstev. »Strankarski« projekti, ki so se pred reorganizacijo izvajali na ŠOUL-u in ki so bili nagrada za »politično pripadnost« in disciplino posameznika, se še vedno izvajajo, vendar na ŠOUL-u v zmanjšanem številu (ŠOUL izvaja po reorganizaciji zgolj 10% vseh projektov kot pred reformo). Se pa v večjem številu izvajajo na posameznih ŠOVZ-jih (ŠOU, 2003b). ŠOUL še vedno nameni premalo sredstev izobraževanju, socialni in zdravstvu, ki po reformi prejema celotno manj študentskega denarja kot v preteklosti (za leto 2000 skupaj 4,6%, za leto 2002 3,6% predvidene porabe proračunskih sredstev).*
4. zmanjšanje finančne odvisnosti od študentskih servisov, *ŠOUL je še vedno in popolnoma odvisen od prihodkov študentskih servisov. Kljub ustanovitvi zavodov, ki naj bi prinašali finančna sredstva, s katerimi bi se lahko financirala osnovna dejavnost ŠOUL-a, so le-ti zgolj porabniki proračuna ŠOUL-a.*

5. odprava prisotnosti materialistične zavesti študentov,
Študentje, ki delujejo na ŠOUL-u, so še vedno sebično-materialistično usmerjeni, kar dokazuje delovanje nekaterih zavodov (ZMT, ŠOU Šport, K4/K6). Vodstvo študentskih skupin, ki vodi ŠOUL, je sestavljeno še vedno iz istih posameznikov kot pred reformo.
6. vzpostavitev študentskega idealizma in želje predstavljati in zastopati študentske interese,
Na ŠOUL še vedno delujejo isti posamezniki kot pred reformo, kar ima za posledico, da se želja po zastopanju in uresničevanju študentskih interesov ni spremenila.
7. izboljšanje odnosov med zaposlenimi in študenti,
Za izboljšanje odnosa med zaposlenimi in študenti so na ŠOUL-u poskrbeli z delitvijo resorjev na strokovni in študentski del. Zaposleni, ki niso bili zadovoljni z reformo in njenimi cilji, so odšli s ŠOUL-a, tako da so ti odnosi danes na boljši ravni (ŠOU, 2003a).
8. odprava podvajanja v študentskem in profesionalnem delu ŠOUL-a,
Podvajanje v študentskem in profesionalnem delu ŠOUL se je končalo z uvedbo reforme. Resorji niso več razdeljeni na študentski in profesionalni del. Zaposleni (plačilo in njihovo delo) spadajo pod direktorja, študentje vodijo in izvajajo projekte (ŠOU, 2003a).
9. zmanjšanje visokih osebnih dohodkov zaposlenih,
Na ŠOUL-u imajo zaposleni še vedno visoke dohodke. Plače so tudi po izvedeni reorganizaciji ostale procentualno, glede na porabo proračuna, na isti ravni kot pred reorganizacijo (18% proračuna za leto 2002 je namenjeno plačam zaposlenih) (ŠOU, 2003a).
10. odprava nestrokovnosti,
Na ŠOUL-u je še vedno prisotna nestrokovnost, saj delo opravljajo študentje ob premajhni strokovni pomoči zaposlenih (edina resorja s strokovno pomočjo zaposlenih sta Resor za socialo in zdravstvo ter Resor za študijsko problematiko. Na Resorju za mednarodno sodelovanje so v letošnjem letu ostali brez te pomoči) (ŠOU, 2003a).
11. odprava zaprtosti ŠOUL-a navzven,
Z ustanavljanjem ŠOVZ-jev na visokošolskih zavodih se je ŠOUL približal študentom (večina projektov se izvaja prav na ŠOVZ-jih) ter tudi okrepil sodelovanje s

Študentskim svetom stanovalcev študentskih domov v Ljubljani in s Študentskim svetom Univerze (ŠOU, 2003a).

12. ukinitve spolitiziranosti sistema od študentskega parlamenta, študentske vlade, do služb in direktorja,

Danes še vedno ostaja spolitiziranost ŠOUL-a (še vedno ista miselnost in po večini isti ljudje) (ŠOU, 2003a)

13. povečanje nadzora nad delovanjem in porabo sredstev.

V ŠOUL-u vrši nadzor nad porabo finančnih sredstev Nadzorni senat, ki tudi izreka sankcije. Za bolj učinkovit nadzor je v statutu ŠOUL-a poleg Nadzornega senata naveden tudi drugi organ nadzora – Notranji revizor, ki pa v praksi ne obstaja, zaradi česar še vedno prihaja do kršitev pri delovanju in porabi sredstev (ŠOU, 2003a).

14. profesionalizacija dejavnosti,

Z ustanavljanjem zavodov in s prehodom teh dejavnosti s ŠOUL-a na zavode so se te dejavnosti profesionalizirale.

Reforma ŠOUL-a je bila uspešna pri zmanjšanju študentskega aparata, pri izboljšanju odnosov med zaposlenimi in študenti, pri odpravljanju podvajanja v študentskem in profesionalnem delu, pri odprtosti ŠOUL-a navzven in pri profesionalizaciji dejavnosti. Pri vseh ostalih vzrokih za uvedbo reorganizacije pa je bila reforma neuspešna, predvsem glede racionalne rabe in porazdelitve finančnih sredstev, saj bi moral ŠOUL večji poudarek dajati na izobraževanje, socialo in zdravstvo.

Študentje v ŠOUL-u se preveč ukvarjajo sami s sabo. Kot je dejal moj sogovornik, svetovalec študentske uprave, g. T. Juvan, se gredo študentje »vrtičkarstvo« s svojimi finančnimi problemi in političnim spletkarjenjem, namesto da bi se zavzemali, da bi ŠOUL postal resen partner državi pri urejanju zadev, ki se tičejo študentskega življenja (ŠOU, 2003a).

Hipotezi, ki sem ju postavil v uvodu naloge, in sicer:

- »ŠOUL se oddaljuje od svojega poslanstva, katerega cilj je zastopati in uresničevati interese študentov«, ne morem potrditi. Kljub politikantstvu, spletkarjenju in »vrtičkarstvu« je ŠOUL še vedno edina organizacija, ki zastopa interese študentov ljubljanske Univerze. Ko se gre za pravice študentov, ŠOUL naredi vse, da ne pride do kratenja teh pravic (demonstracije proti ukinitvi subvencioniranju študentske prehrane, demonstracije proti »metanju« študentov iz študentskih domov,...). Res

pri tem pa je, da bi ŠOUL lahko več energije in finančnih sredstev vložil v zastopanje in zagovarjanje osnovnih prvin študentskega življenja – izobraževanje, socialo in zdravstvo ter ne samo branil že pridobljene pravice, temveč tudi poskrbel za nove ter bolje zagovarjal in skrbel za ustanoviteljske oziroma soustanoviteljske pravice.

- »Eden od namenov reorganizacije je, da bi posamezne interesne študentske skupine lažje nadzorovale izvajanje dejavnosti ŠOUL-a«. Reorganizacija ŠOUL-a je z ustanovitvijo zavodov (ZMT, ŠOU šport, K4/K6) omogočila, da sta Zveza ŠKIS oz. njeni predstavniki in Neodvisna študentska zveza oz. njeni predstavniki (ustanovitelji UŠZL) prišli do monopola na področju izvajanja turizma, kulture in športa pod okriljem ŠOUL-a. Reorganizacija je bila najuspešnejša za omenjeni študentski skupini.

S pomočjo omenjenih dejstev lahko hipotezo potrdim.

6. Zaključek

ŠOUL je stanovska organizacija študentov ljubljanske Univerze, katere glavni namen je razvijati vsestranski storitveni servis za študente. Njeno področje delovanja obsega področje kulture, mednarodnega sodelovanja, založništva, študentskega servisa, športa, izobraževanja, sociale in zdravstva. ŠOUL je demokratično organizirana skupnost, ki zastopa interese študentov in se zavzema za njihovo uresničevanje. Je nevladna neprofitna organizacija, ki ima svoje člane, njihovo članstvo je neposredno.

V trinajstletnem obstoju Študentske organizacije Univerze v Ljubljani je organizacija dodobra utrdila svoj položaj v družbi. V prvih letih delovanja so študentje vzpostavili organizacijsko strukturo ŠOUL-a, ki je temeljila na decentralizaciji in demokratičnih načelih, s pomočjo katere so študentje uresničevali svoje pravice in interese. Skozi nadaljnja leta delovanja in širitve dejavnosti ŠOUL-a se je pokazala potreba po preoblikovanju obstoječe strukture. Po desetih letih delovanja se je ŠOUL lotil reorganizacije, katere cilj je bil približati se študentom, izboljšati delovanje in kvaliteto ŠOUL-a, omogočiti boljšo prilagojenost subjektom, s katerimi sodeluje pri urejanju študentskih vprašanj, omogočiti večjo finančno samostojnost ter racionalizirati delovanje študentskega aparata in služb ŠOUL-a.

Kljub reorganizaciji je ŠOUL še vedno finančno odvisen od prihodkov študentskih servisov, saj so zavodi, katerih namen je bil, da s svojim dobičkom financirajo dejavnosti ŠOUL-a, še vedno proračunski porabniki ŠOUL-a. Študentski aparat in službe še vedno ne delujejo racionalno, ravno nasprotno se je njihova skupna poraba povečala za 3%. Z ustanavljanjem Študentskih organizacij visokošolskih zavodov se je ŠOUL približal študentom na ravni fakultet, a istočasno preusmeril pozornost od dogajanja na ŠOUL-u. Z jasnejšo opredelitvijo funkcij organov in služb se ve kdo je za kaj odgovoren. Iz primerjave porabe finančnih sredstev ŠOUL pred in po reorganizaciji je razvidno, da ŠOUL še vedno namenja minimalna sredstva za izobraževanje, socialo in zdravstvo (skupaj 4%). Študentski aparat in službe pa porabijo 53% vseh sredstev. Izhajajoč iz primerjave zastavljenih / doseženih ciljev, je ŠOUL delno uspešen ter neekonomičen glede primerjave porabe finančnih sredstev / uresničevanja ciljev, saj menim, da premalo sredstev nameni osnovnim dejavnostim - izobraževanju in sociali.

V okviru reorganizacije je ŠOUL ustanovil za izvajanje dejavnosti posredovanje dela dijakom in študentom, turizma, založništva, kulture, naslednje zavode: Zavod Študentski servis, Zavod Študentska založba, Zavod za mladinski turizem (ZMT), Zavod ŠOU šport, Zavod Študentski kulturni center, Zavod Radiotelevizija Študent in Zavod mladinski hotel Študentske organizacije Univerze v Ljubljani. Za zavode Študentska založba, Študentski servis in Zavod mladinski hotel ŠOUL je ŠOUL edini ustanovitelj, pri ostalih zavodih je ŠOUL soustanovitelj. Kot soustanovitelj ŠOUL skrbi za finančne obveznosti zavodov, za strokovnost zavodov pa skrbijo soustanovitelji, ki sta v primeru ZMT-ja, ŠOU Športa in Zavoda K4/K6 študentski interesni skupini oziroma njuni predstavniki (vodstvo). Za ZMT (soustanovitelj zavoda ZMT-ja je Zveza ŠKIS) izvaja dejavnost zavoda ZMT d.o.o., katerega soustanovitelj je zavod ZMT s še dvema študentskima servisoma, tako, da celoten dobiček, ki ga ustvari ZMT d.o.o. tudi ostane ZMT-ju d.o.o. Podobna zgodba se ponovi pri Zavodu šport ŠOUL, katerega dejavnost izvaja prav tako soustanovitelj – Univerzitetna športna zveza Ljubljana ter tako dobiček, ki ga UŠZL ustvari, ostane UŠZL-ju oziroma njenim članom. Soustanovitelj Zavoda K4/K6 je Zveza ŠKIS, ki tako kot v primeru ZMT-ja skrbi za strokovnost dela zavoda. Večina sodelavcev je članov Zveze ŠKIS. V primeru omenjenih zavodov sta študentski skupini, Zveza ŠKIS in Študentska neodvisna zveza, prišli do monopola na področju kulture, turizma in športa pod okriljem ŠOUL-a.

Trditvi, ki sem ju zasledoval skozi nalogo:

- »ŠOUL se oddaljuje od svojega poslanstva, katerega cilj je zastopati in uresničevati interese študentov«, ne morem potrditi. Kljub politikanstvu, spletkarjenju in »vrtičkarstvu« je ŠOUL še vedno edina organizacija, ki zastopa interese študentov ljubljanske Univerze. Ko se gre za pravice študentov, ŠOUL naredi vse, da ne pride do kratenja teh pravic (demonstracije proti ukinitvi subvencioniranju študentske prehrane, demonstracije proti »metanju« študentov iz študentskih domov,...);
- »Eden od namenov reorganizacije je, da bi posamezne interesne študentske skupine lažje nadzorovale izvajanje dejavnosti ŠOUL-a«. Na podlag delovanja zavodov ZMT, K4/K6 in šport ŠOUL lahko hipotezo potrdim.

Za takšno delovanje ŠOUL-a smo krivi vsi študentje, saj je ŠOUL odraz vseh nas. S svojo pasivnostjo smo študentje dokazali, da nas ŠOUL ne zanima, kar so dodobra

izkoristili nekateri posamezniki, kar pa ne sme biti opravičilo za monopolizem in prisvajanje dejavnosti edinega »študentskega sindikata« ljubljanske Univerze.

Za izboljšanje stanja ŠOUL-a bi se morala na ŠOUL-u zamenjati vodilna struktura delavcev, tako študentov kot stalno zaposlenih, saj bi ravno stalno zaposleni delavci z direktorjem na čelu morali skrbeti, da ŠOUL deluje transparentno, v okviru zastavljenih ciljev in vedno v korist študentske populacije. Slednje se lahko lahko zgodi le ob bolj aktivnem delovanju študentov in zavedanja, kaj ŠOUL predstavlja študentom.

7. Literatura in viri

- Antony, N.Robert / Graham, J. Willard (1988): Managamnet control in nonprofit organizations. Richard D. Irwin, Inc., Homewood, Illinois.
- Ferfila, Bogomil, Kovač, Polonca (2000): Javne politike in javna ekonomika. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.
- Hunger, J.David / Wheleen, L.Thomas (1996): Strategic managment. Addison – Wesley Publishing Company, Inc.
- Ivanko, Štefan (1994): Management. Didakta, Radovljica.
- Kavčič, Bogdan (1994): Management. Didakta, Radovljica
- Pusić, Eugen (1993): Nauka o upravi. Školska knjiga, Zagreb.
- Rakočevič, Slobodan, Bekeš, Peter (1994): Državna uprava. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Robbins, P. Stephen (1987): Organization theory: structure, design and applications. Prentice-Hall Internatonal Editions, A division of Simon&Schuster, Engelwood Cliffs, New Jersey.
- Rus, Veljko (1994): Management. Didakta, Radovljica.
- Šmidovnik, Janez (1985); Teoretične osnove upravljanja. Višja upravna šola Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in založba DDU Univerzum v Ljubljani, Ljubljana.
- Tavčar, Mitja (1994): Management. Didakta, Radovljica.
- ŠOU (1996): Akti ŠOU v Ljubljani: Študentska ustava. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.

- ŠOU (1998): Anketa o študentskem radiu. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999): Informacija o Študentski organizaciji Univerze v Ljubljani, Interni vir. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999a): Resolucija o strategiji razvoja študentskega založništva. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999b): Študentsko delo v Republiki Sloveniji. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999c): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi zavoda Študentska založba. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999d): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi zavoda Študentski servis. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (1999e): Finančni načrt ŠOU za leto 1999. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000a): Akti ŠOU v Ljubljani: Študentska ustava Slovenije. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000c): Akti ŠOU v Ljubljani: Pravilnik o projektih. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000d): Resolucija o reformi študentske reorganizacije Univerze v Ljubljani. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000e): Resolucija o strategiji razvoja turistične dejavnosti na študentski organizaciji Univerze v Ljubljani. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000f): Resolucija o strategiji razvoja študentskega športa. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.

- ŠOU (2000g): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi zavoda za študentski šport ŠOU. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000h): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi zavoda za razvoj mladinskega turizma ŠOUL in ŠKIS. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000i): Resolucija o nameri ustanovitve Zavoda za študentske kulturne dejavnosti ŠOU v Ljubljani in Zveze ŠKIS. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000j): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi Zavoda za študentske kulturne dejavnosti ŠOU v Ljubljani in Zveze ŠKIS. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2000k): Finančna politika za leto 2000. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2001): Študentov priročnik, Študentska organizacija Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2001a): Finančna načrt za proračunsko leto 2001. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2002): Finančna politika in cilji za leto 2002. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2002a): Resolucija ob ustanovitvi Zavoda Radiotelevizija Študent. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2002b): Akti ŠOU v Ljubljani: Pogodba o ustanovitvi Zavoda Radiotelevizija Študent. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2003): Akti ŠOU v Ljubljani: Statut Študentske organizacije Univerze v Ljubljani. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2003a): Intervju s svetovalcem študentske uprave in nekdanjim predsednikom Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, g. Tomom Juvanom. Ljubljana, 27.06.2003.

- ŠOU (2003b): Intervju z osebo X, ki ne želi biti imenovana. Ljubljana, 07.07.2003.
- ŠOU (2003c): Akti ŠOU v Ljubljani: Akt o ustanovitvi zavoda mladinski hotel Študentske organizacije Univerze v Ljubljani. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- ŠOU (2003d): Resolucija ob ustanovitvi zavoda Šouhostel. ŠOU v Ljubljani, Ljubljana.
- Študentski domovi v Ljubljani (1998): Domski red. ŠD v Ljubljani, Ljubljana.

Pravni viri:

- Zakon o visokem šolstvu, Uradni list RS, št. 67-2465/93.

Elektronski viri:

- <http://www.soum.si/htm/predstavitev/statut/index.php>, 20.03.2002
- http://www.soum.si/htm/predstavitev/posamezni_organi/index.php, 20.03.2002
- <http://www.skis-zveza.si/>, 18.03.2002
- <http://www.uni-lj.si/StudentskiSvet/Predstavitev%20sveta.html>, 20.03.2002